

29. అల్ అన్కబూత్ (సాలీడు) సూరా

సరిశయం

ఇది మక్కాలో అవతరించిన సూరా. ఇందులో 69 ఆయతులు ఉన్నాయి. ఏకదైవ రాధన, ప్రవక్తల పరంపర, మరణానంతరం మళ్లీ లేపబడడం, ప్రవక్తలందరినీ విశ్వసించడం, వారు తీసుకు వచ్చిన దైవగ్రంథాలన్నింటినీ విశ్వసించడం మొదలైన మౌలిక ధార్మిక విశ్వాసాలను ఇందులో నొక్కి చెప్పడం జరిగింది. ఈ సూరాలో సాలీడు గురించి, దాని సాలెగూటి గురించి ప్రస్తావన వచ్చింది. ఆ ప్రస్తావన ఆధారంగా ఈ సూరాకు ఈ పేరు పెట్టడం జరిగింది. అవిశ్వాసులకు - సాలీడుకు మధ్య పోలికలు చెప్పడం జరిగింది. సాలీడు ఒక బలహీనమైన ప్రాణి, అది తన బలహీనమైన సాలెగూటిలో రక్షణ పొందాలని చూస్తుంది. కాని ఈ సాలెగూడు దానిని బయటి ప్రమాదాల నుంచి కాపాడలేదు. అదేవిధంగా అవిశ్వాసులు కూడా బలహీనమైనవారు, తాము ఆరాధించే బలహీనమైన, సామర్థ్యం లేని విగ్రహాల ద్వారా రక్షణ పొందాలని చూస్తున్నారు. ఈ కుహనా దేవుళ్ళుకాని, మానవులు కాని, కలపతో లేదా రాళ్ళతో చేయబడిన దేవుళ్ళు కాని అవిశ్వాసులకు రక్షణ ఇవ్వలేరు. వారి ప్రయోజనాలు కాపాడలేరు. వారికి హాని కూడా కలిగించలేరు. కాగా విశ్వాసులు విశ్వప్రభువు, సర్వ శక్తిసంపన్నుడైన అల్లాహ్ ను రక్షణ కోరుతారు. అల్లాహ్ వారికి బహుమానాలు ప్రసాదించే శక్తికలిగినవాడు, అహంభావులకు, దేవునికి భాగస్వాములను కల్పించిన వారికి శిక్షవిధించే సామర్థ్యం కలిగినవాడు.

అల్లాహ్ కే గల ప్రత్యేకమైన సృష్టి సామర్థ్యాన్ని ఈ సూరా క్లుప్తంగా తెలియజేసింది. ఆయనకున్న శక్తిసామర్థ్యాలను స్పష్టం చేసింది. అల్లాహ్ ఈ సృష్టిని ప్రారంభించాడు. ఆయనే దీనిని మళ్లీ పునరావృతం చేస్తాడు. ఆయన స్వర్గాన్ని, భూమిని ఒక ఉద్దేశ్యంతో సృష్టించాడు. భూమ్యాకాశాలలో ఉన్న సమస్తం ఆయనకు తెలుసు.

29. అల్ అన్కబూత్ సూరా

అవతరణ : మక్కా ఆయతులు : 69

అపార కరుణామయుడు, పరమ కృపాశీలుడైన
అల్లాహ్ పేరుతో

1 - 2 అలిఫ్ - లామ్ - మీమ్. “మేము విశ్వసించాము” అని చెప్పినంత మాత్రాన తాము ఇట్టే వదలి వేయబడతామనీ, తాము పరీక్షింపబడమని ప్రజలు అనుకుంటున్నారా? ¹

3 వారి పూర్వీకులను కూడా మేము బాగా పరీక్షించాము. వీరిలో సత్యవంతు లెవరో, అసత్యవాదులెవరో నిశ్చయంగా అల్లాహ్ తెలుసుకుంటాడు. ²

سُورَةُ الْعَنْكَبُوتِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَى عَبْدِهِ الْكِتَابَ وَلَمْ يَجْعَلْ لِكَلِمَةٍ مِنْهُ عِلْمًا وَلَا يُفْتَوْنَ

وَلَقَدْ فَتَنَّا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ

الَّذِينَ صَدَقُوا وَلَيَعْلَمَنَّ الْكٰذِبِينَ

1. “మేము విశ్వసించాము” అని నోటితో చెప్పినంతమాత్రాన, తమను పరికించకుండానే వదలివేయబడటం జరుగుతుందని భావించటం సరైనది కాదు. వారు ధన ప్రాణాల ద్వారా పరీక్షించబడతారు. కష్టాల ద్వారా పరీక్షించబడతారు. ఆకలిబాధ ద్వారా పరీక్షించబడతారు. ఈ పరీక్షల ద్వారా కల్తీ సరుకు ఏదో - మేలిమి సరుకు ఏదో, నిజాయితీపరులెవరో - నయవంచకులెవరో నిగ్గుదేల్చటం జరుగుతుంది.

2. ఇది తరతరాలుగా కొనసాగుతూ వస్తున్న దైవ సంప్రదాయం. అందుకే ఆయన గతించిన సమాజాల వారిని పరీక్షించినట్లుగానే ఈ సమాజాన్ని (ముహమ్మద్ అనుచర సమాజాన్ని) కూడా పరీక్షిస్తాడు. మక్కాలోని అవిశ్వాసుల వేధింపులు నానాటికీ పెరిగిపోతుండటంతో ముస్లిములు దైవప్రవక్త (స)కు ఫిర్యాదు చేసుకున్నారు. దైవసహాయం కోసం ప్రార్థించమని ఆయన్ని (స) విన్నవించుకున్నారు. అప్పుడు ఆయన (స) తన బాధిత సహచరులనుద్దేశించి ఇలా అన్నారు : “ఈ దౌర్జన్యకాండ విశ్వాసుల చరిత్రలో ఆనవాయితీగా వస్తున్నదే. మీకు పూర్వం గతించిన విశ్వాసులు ఇంతకన్నా దారుణంగా వేధించబడ్డారు. గొయ్యి తవ్వి, వారిని ఆ గోతిలో నిలబెట్టి, తలపై రంపపు కోతకోస్తే, వారి శరీరాలు రెండు భాగాలుగా చీలిపోయేవి. అలాగే ఇనుప దువ్వెనలతో వారి శరీరాలను దువ్వగా, మాంసం ఊడివచ్చేది. అయినాసరే ఈ అమానుష కృత్యాలు వారిని వారి సత్యధర్మం నుంచి మరల్చటంలో సఫలీకృతం కాలేకపోయాయి.” (సహీహ్ బుఖారీ - కితాబ్ అహాదీసుల్ అంబియా). హజ్రత్ అమ్మూర్, ఆయన తల్లిగారైన హజ్రత్ సుమయ్య, తండ్రి హజ్రత్ యాసిర్, హజ్రత్

4 దుష్కార్యాలకు పాల్పడేవారు, మా అదుపు నుండి తప్పించుకుని పోగలమని భావిస్తున్నారా ఏమిటి? ³ ఎటువంటి చెడ్డ తీర్మానాలు చేసుకుంటున్నారు వారు! ⁴

5 అల్లాహ్ ను కలుసుకోవాలని ఆశిస్తున్న వారెవరయినా సరే అల్లాహ్ నిర్ధారించిన ఆ ఘడియ తప్పక రానున్నది ⁵ (అని వారు గ్రహించాలి). ఆయన అంతా వినేవాడు, అన్నీ తెలిసినవాడు. ⁶

6 సాధన చేసే ప్రతి ఒక్కడూ తన (స్వయం) కోసమే సాధన చేస్తున్నాడు. నిశ్చయంగా అల్లాహ్ లోకవాసుల అక్కర లేనివాడు. ⁷

أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ أَنْ يَسْبِقُونَا
سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿٣﴾

مَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ اللَّهِ فَإِنْ أَجَلَ اللَّهُ لَاتٍ
وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٥﴾

وَمَنْ جَاهَدَ فَإِنَّمَا يُجَاهِدُ لِنَفْسِهِ إِنَّ اللَّهَ لَغَنِيٌّ
عَنِ الْعَالَمِينَ ﴿٦﴾

సుహైబ్, హజ్రత్ బిలాల్, మిఖ్లాద్ తదితర సహచరులపై తొలి కాలంలో జరిగిన వేధింపులకు చరిత్ర పుటలే సాక్షి. ఈ సంఘటనల నేపథ్యంలోనే ఈ ఆయతులు అవతరించాయి. అయితే ప్రళయదినం వరకూ సాధారణ ముస్లింలందరికీ ఇవి వర్తిస్తాయి.

3. అంటే మాకు చిక్కకుండా పారిపోగలమని అనుకుంటున్నారా?
4. అంటే - అల్లాహ్ విషయంలో వారు ఏ దురాలోచనలో ఉన్నారు? చూడబోతే ప్రతిదీ ఆయన అధీనంలో ఉంది. ప్రతి విషయం ఆయన దృష్టిలో ఉంది. మరలాంటప్పుడు వారు ఆయన ఆజ్ఞల్ని ఉల్లంఘించి ఆయన పట్టునుంచి ఎలా తప్పించుకోగలుగుతారు?
5. పరలోకంపై నమ్మకం గల వ్యక్తి పుణ్యఫలాన్ని ఆపేక్షించి సత్కార్యాలు చేస్తాడు. దేవుడు అతని ఆశల్ని వమ్ము చేయడు. అతని సత్కర్మలకుగాను పూర్తి పుణ్యఫలం అతనికి ప్రసాదిస్తాడు. ఎందుకంటే ప్రళయం రావటం సత్యం. అల్లాహ్ న్యాయ స్థానంలో విచారణ జరగటం తథ్యం.
6. ఆయన తన దాసుల మాటలను, వారి ప్రార్థనలను వినేవాడు. వారి అంతర్బాహ్య ఆచరణలను ఎరిగినవాడు. వారి ఆచరణలను బట్టే ఆయన పుణ్యఫలం వొసగుతాడు.
7. “సత్కార్యం చేసేవాడు దాన్ని తన ఆత్మ కొరకే చేసుకుంటాడు” (అల్ జూసియ-15) అన్న వచనం లాంటిదే ఇది కూడా. ఎవరి కర్మల్ని వారే అనుభవిస్తారు. దాసులు సత్కర్మలు చేసినా, చేయకపోయినా అల్లాహ్ కు కలిగే లాభంగానీ, నష్టంగానీ ఏమీ ఉండదు. అల్లాహ్ అక్కరలేనివాడు. లోకవాసులంతా ధర్మ నిష్ఠాపరులుగా మారినంత

7 ఎవరయితే విశ్వసించి, (సున్నత్ ప్రకారం) మంచి పనులు చేస్తారో వారి నుంచి మేము వారి పాపాలను దూరం చేస్తాము. వారు చేసిన సత్కర్మలకుగాను వారికి అత్యుత్తమ ప్రతిఫలం ఇస్తాము. ⁸

8 తన తల్లిదండ్రుల యెడల ఉత్తమంగా మెలగాలని మేము మానవునికి తాకీదు చేశాము. ⁹ అయితే వారు గనక నీకు తెలియని వాటిని, నాకు సాటిగా కల్పించ మని నీపై ఒత్తిడి తీసుకువస్తే మటుకు, వారి మాట వినకు. ¹⁰ మీరంతా నా వద్దకే మరలిరావలసి ఉంది. అప్పుడు నేను మీరు చేసే పనుల (వాస్తవికత)ను మీకు తెలియజేస్తాను.

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَحْسَنَ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۷﴾

وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حُسْنًا وَإِنْ جَاهَدَاكَ لِتُشْرِكَ بِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا ۗ إِلَىٰ رَبِّكَ عِلْمٌ قَاتِبٌ بَيْنَهُمَا تُكْتُمُ اللَّيْلُ مِمَّا قَبَّلْتُمْ أَنْ تُخَالِفُوا ۗ وَإِنَّ كَيْدَ الْإِنْسَانِ لَشَدِيدٌ ﴿۸﴾

﴿۸﴾ مَرَجِعُكُمْ فَأَنْبَأْكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿۱۰﴾

మాత్రాన ఆయన సార్వభౌమత్వంలో వచ్చే పెరుగుదల ఏమీ ఉండదు. అలాగే లోకవాసులంతా అవిధేయులుగా మారిపోయినా ఆయన సార్వభౌమాధికారంలో తరుగుదల ఏమీ ఏర్పడదు.

8. అల్లాహ్ నిరపేక్షాపరుడు. అయినాసరే ఆయన తన ప్రత్యేక కృపతో విశ్వాసులకు - వారి సత్కర్మలకు బదులుగా - ఉత్తమ పుణ్యఫలాన్ని ప్రసాదిస్తాడు. ఒక్కో సత్కార్యానికి అనేక రెట్ల ప్రతిఫలం ఇస్తాడు.
9. దివ్య ఖుర్ఆన్ లో పలుచోట్ల దేవుడు తన ఏకత్వాన్ని, తన దాస్యాన్ని గురించి నొక్కి చెప్పిన వెంటనే తల్లిదండ్రుల యెడల సద్భావంతో మెలగాలని ఉపదేశించాడు. దీన్నిబట్టి అవగతమయ్యేదేమిటంటే తల్లిదండ్రుల విధేయతను, వారి సేవను సరిగ్గా అర్థం చేసుకున్న వ్యక్తి మాత్రమే దేవుని ఏకత్వాన్ని కూడా ఆకళింపు చేసుకుని, దైవదాస్యాన్ని సరైన రీతిలో చేయగలుగుతాడు. తన తల్లిదండ్రుల ప్రేమానురాగాల మూలంగానే తానింతటివాణ్ణి అయ్యానన్న వాస్తవాన్ని గ్రహించి, వారిసేవలు చేయలేని వ్యక్తి, సృష్టికర్త ఔన్నత్యాన్ని కూడా అర్థం చేసుకోలేడు. అల్లాహ్ ను ఆరాధించటంలోని మాధుర్యాన్ని కూడా అతను ఆస్వాదించలేడు. తల్లిదండ్రుల ప్రసన్నతలోనే దైవప్రసన్నత ఇమిడి ఉందని, తల్లిదండ్రుల అప్రసన్నతే దేవుని అప్రసన్నతకు మూలమని ఒక హదీసులో చెప్పబడింది.
10. అంటే, ఒకవేళ తల్లిదండ్రులు బహుదైవారాధనతో కూడిన పనులను చేయమని బలవంతం చేస్తే, ఈ విషయంలో వారి మాట విననవసరం లేదు. ఎందుకంటే

9 మరెవరయితే విశ్వసించి, సత్కార్యాలు చేశారో వారిని మేము సజ్జనులైన మా దాసులలో చేర్చుకుంటాము.¹¹

10 జనులలో కొందరు, “మేము అల్లాహ్ ను విశ్వసించాము” అని (పైకి) మాత్రం చెబుతారు. కాని అల్లాహ్ మార్గంలో ఏదైనా బాధ కలిగినప్పుడు, ప్రజల తరపున పెట్టబడిన బాధను ‘దైవశిక్ష’గా తలపోస్తారు.¹² మరి నీ ప్రభువు తరపున తోడ్పాటు అందితే మాత్రం,¹³ “మేమూ మీతోనే

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُدْخِلَنَّهُمْ فِي الصَّالِحِينَ ①

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَقُولُ آمَنَّا بِاللَّهِ فَإِذَا أُوذِيَ فِي اللَّهِ جَعَلَ فِتْنَةَ النَّاسِ كَعَذَابِ اللَّهِ وَلَئِنْ

“అల్లాహ్ అవిధేయత విషయంలో ఎవరికీ లోబడవలసిన పనిలేదు” (ముస్తదె అహ్మద్ - 5/66; వస్సహీహతు లిల్ అల్బానీ - 179).

ఈ ఆయతు అవతరణా నేపథ్యంలో హజ్రత్ సాద్ బిన్ అబీ వక్లాస్ (రజి) వృత్తాంతం వస్తుంది. ఆయన గారు ముస్లింగా మారటం ఆయన తల్లికి ఏమాత్రం ఇష్టం లేదు. “నువ్వు ముహమ్మద్ (సఅసం) దైవదౌత్యాన్ని తిరస్కరించు. లేకపోతే నేను అన్నం ముట్టుకోను. పచ్చి మంచినీళ్లు కూడా త్రాగను. - నాకు చావు వచ్చినాసరే!” అని మొందికేసిందామె. ఆఖరికి ఆయన బలవంతంగా తన తల్లి నోరు తెరచి అన్నం తినిపించారు. ఆ సందర్భంలో ఈ ఆయతు అవతరించింది. (సహీహ్ ముస్లిం, తిర్మిజీ, అల్ అన్కబూత్ సూరా వ్యాఖ్యానం).

11. ఒక వ్యక్తి ముస్లిం అయివుండి, అతని తల్లిదండ్రులు ముష్రికులై ఉంటే అట్టి పరిస్థితిలో అల్లాహ్ తీర్పుదినాన ఆ ముస్లిం వ్యక్తిని అతని తల్లిదండ్రుల సరసన గాకుండా, అతన్ని సజ్జనులైన తన దాసుల సరసన నిలబెడతాడు. ప్రాపంచిక జీవితంలో తల్లి దండ్రులు తమ కుమారుణ్ణి ఎంతగా ప్రేమించినప్పటికీ, అతన్ని తమ వాడుగా చెప్పుకున్నప్పటికీ పరలోకంలో వారి మధ్య విశ్వాసం (ఈమాన్) అడ్డుగోడగా మారుతుంది.

12. ఈ ఆయతులో కపటుల, బలహీన విశ్వాసుల పరిస్థితి విశదీకరించబడింది. విశ్వాస మార్గంలో వారికేదన్నా కష్టం కలిగితే దాన్ని దేవుని శిక్షగా భావించి హాహాకారాలు చేస్తారు. విశ్వసించటం మూలంగానే తమకు ఈ ఆపదలు వస్తున్నాయని తెగ బాధపడిపోతారు. పర్యవసానంగా వారు కొంతకాలానికి సత్యధర్మం నుంచి విముఖులై, మెజారిటీ ప్రజల అభిమతాన్ని అనుసరిస్తారు.

13. అంటే - ముస్లింలకు గనక దైవసహాయం వల్ల విజయం వరిస్తే అప్పుడు వెంటనే ప్లేటు ఫిరాయిస్తారు.

ఉన్నామండీ!”¹⁴ అని అంటారు. లోక వాసుల ఆంతర్యాలలో ఏముందో అల్లాహ్ కు తెలియదా ఏమిటి?¹⁵

11 సిసలైన విశ్వాసులెవరో, కపటులెవరో అల్లాహ్ తేల్చుతాడు.¹⁶

12 అవిశ్వాసులు విశ్వసించినవారితో, “మీరు మా మార్గాన్ని అనుసరించండి. మీ పాపాలను మేము మోస్తాం”¹⁷ అని

جَاءَ نَصْرٌ مِنْ رَبِّكَ لِيَقُولُنَّ إِنَّا كُنَّا مَعَكُمْ أَوْلَىٰ
اللَّهُ بِأَعْلَمَ بِمَا فِي صُدُورِ الْعَالَمِينَ ۝

۝ لِيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَلِيَعْلَمَنَّ الْمُنْفِقِينَ ۝

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا اتَّبِعُوا سَبِيلَنَا

14. అంటే - మేము మీ ధార్మిక సోదరులం. పరాయి వారం కాదండీ! అని చంకలు గుద్దుకుంటూ చెబుతారు. ఈ విషయమే దివ్య ఖుర్ఆన్ లో మరోచోట ఈ విధంగా చెప్పబడింది : “వారు మీ పరిస్థితిని గమనిస్తూ ఉంటారు. మీకు గనక దేవుని తరఫున విజయం లభిస్తే, “ఏమిటి, మేము మీతో లేమా?!” అని సమర్థించుకుంటారు. ఒకవేళ పరిస్థితులు అవిశ్వాసులకు సానుకూలంగా ఉంటే మాత్రం, అవిశ్వాసుల దగ్గరకు వెళ్ళి, “ఏమిటి, మేము మిమ్మల్ని దిగ్బంధం చేసి, ముస్లిముల బారినుంచి మిమ్మల్ని కాపాడలేదా?” అని అంటారు.” (అన్ నిసా - 141)

15. ఏమిటి, వారి గుండెల్లోని గుట్టు అల్లాహ్ కు తెలియదని వారనుకుంటున్నారా? “మేము ముస్లింలం” అని వారు పైకి ఎన్ని డాంబికాలు పలికినప్పటికీ, వారి ఆంతర్యంలో ఏముందో అల్లాహ్ కు తెలియకుండా లేదు.

16. దేవుడు సుఖదుఃఖాలు రెండింటినీ ఇచ్చి కల్తీ సరకు ఏదో - మేలిమి సరకు ఏదో పరీక్షిస్తాడు. సర్వకాల సర్వావస్థల్లో దైవానికి విధేయత చూపేవారు నికార్సయిన విశ్వాసులుగా నెగ్గుకువస్తారు. కేవలం సుఖసంతోషాలలో విధేయత చూపి, కష్టాల్లో విముఖత చూపేవాడు మనోవాంఛల దాసుడే తప్ప దేవుని సిసలైన దాసుడు కాలేదు. ఈ విషయమే ఖుర్ఆన్ లో మరోచోట ఇలా చెప్పబడింది :

“మీలో సిసలైన యోధులెవరో, స్థిరచిత్తం గలవారెవరో, మీ స్థితిగతులేమిటో తెలుసుకునే నిమిత్తం మేము మిమ్మల్ని తప్పకుండా పరీక్షిస్తాము.” (ముహమ్మద్ - 31).

ఉహూద్ యుద్ధంలో ముస్లిములు కఠిన పరీక్షలకు గురయ్యారు. ఆ తర్వాత ముస్లింలనుద్దేశించి దేవుడు ఇలా సెలవిచ్చాడు : “ప్రస్తుతం మీరు ఎదుర్కొంటున్నటువంటి (దయనీయ) స్థితిలోనే అల్లాహ్ మిమ్మల్ని వదలివేయడు. ఆయన పవిత్రులను అపవిత్రుల నుంచి వేరుపరుస్తాడు.” (అలీ ఇమ్రాన్ - 179)

17. మీరు ఈ కొత్త ధర్మమైన ఇస్లాంను వదలి మన పూర్వీకుల మతం వైపుకు మరలిరండి. ఎందుకంటే మన పెద్దల మతమే సరైన మతం. ఒకవేళ ఈ సనాతన మతాన్ని

అన్నారు. వాస్తవానికి వీళ్ళ పాపాలలో దేన్నీ వారు మోయరు. వారు పచ్చి అబద్ధాలకోరులు. ¹⁸

13 కాకపోతే, వారు తమ (పాపాల) బరువును మాత్రం మోస్తారు. తమ బరువులతో పాటు మరిన్ని బరువులు కూడా మోస్తారు. ¹⁹ ఇంకా - వారు కల్పించే అభూత కల్పనలను గురించి ప్రళయ దినాన వారిని తప్పకుండా ప్రశ్నించటం జరుగుతుంది.

وَلَيَحْمِلُنَّ حَطَايِكُمْ وَمَا هُمْ بِحَامِلِينَ مِنْ حَطَايِهِمْ مِنْ شَيْءٍ
إِنَّكُمْ لَكُنْتُمْ

وَلَيَحْمِلُنَّ أَثْقَالَهُمْ وَأَثْقَالًا مَعَهُمْ وَاللَّيْسُ لَكُمْ يَوْمَ
الْقِيَامَةِ عَمَّا كَانُوا يَفْتَرُونَ

అవలంబించటం వల్ల మీరు దోషులుగా ఖరారైనట్లుంటే, ఆ భారాన్నంతా మేము మా నెత్తిన వేసుకుంటాం కదా! మీకెందుకు దిగులు? అని అవిశ్వాసులు విశ్వాసులను దువ్వటం మొదలెట్టారు.

18. వారు చెప్పేదంతా అబద్ధమనీ, మోసమని అల్లాహ్ స్పష్టం చేశాడు. యదార్థానికి తీర్పుదినాన బరువును మోసేవాడెవడూ ఇతరుల బరువును మోయడు. ఒక స్నేహితుడు తన ప్రాణస్నేహితుణ్ణి కూడా అడిగి చూడడు (అల్ మఆరిజ్ - 10). చివరికి బంధువులు కూడా ఒండొకరి బరువును మోయడానికి సిద్ధమవరు. బరువును మోసే ఆత్మ ఏదైనా తన బరువును మోయమని ఇతరులను పిలిచినప్పుడు, దాని బరువులో రవంత భాగాన్ని కూడా ఎత్తుకోవటానికి ఎవరూ ముందుకు రారు. (ఫాతిర్ - 18)
19. అవిశ్వాసుల సర్దారులు, అపమార్గం వైపు దర్శకత్వం వహించిన పెద్దలు తమ పాపాల బరువును మాత్రమే మోయరు. వారి ద్వారా అపమార్గం పట్టిన వారి పాపాల భారం కూడా ఈ పెద్దలకు వడ్డించబడుతుంది. ఈ విషయం అన్ నహ్లా సూరా 25వ ఆయతులో కూడా వచ్చింది. హదీసులో ఉంది -

“ఎవరయితే సన్మార్గం వైపుకు పిలుస్తాడో అతనికి అతని సత్కర్మల పుణ్య ఫలం లభించటంతోపాటు, అతని ద్వారా సన్మార్గం పొందిన వారి పుణ్య ఫలం కూడా లభిస్తుంది. ఈ పరంపర ప్రళయదినం వరకూ సాగుతుంది. మరి ఆ సన్మార్గగాముల పుణ్యఫలంలో ఎలాంటి కోతా విధించబడదు. (అలాగే) ఎవరయితే మార్గభ్రష్టత వైపుకు పిలుపు ఇస్తాడో అతనిపై అతని పాపాలతో పాటు, అతని ద్వారా మార్గభ్రష్టులైన వారి పాపాల బరువు కూడా వేయబడుతుంది. ఈ పాప పరంపర ప్రళయదినం వరకూ సాగుతుంది. మరోవైపు ఆ మార్గభ్రష్ట అనుయాయుల పాపాలు కూడా తగ్గించబడవు (అబూ దావూద్ - కితాబుస్సున్న; ఇబ్నై మాజ - అల్ ముఖద్దమ). ఈ సూత్రాన్ననుసరించే ప్రళయదినం వరకూ - అన్యాయంగా హత్యచేయబడిన

14 మేము నూహు (అలైహిస్సలాం)ను అతని జాతి వైపునకు పంపాము. అతను వారిమధ్య యాభై తక్కువ వెయ్యి సంవత్సరాలు ఉన్నాడు.²⁰ ఆ తరువాత వారిని తుఫాను ముట్టడించింది. (ఎందుకంటే) వారు దుర్మార్గులుగా ఉన్నారు.

15 మరి మేము అతన్ని, ఓడలోని వారినీ కాపాడాము. ఇంకా ఆ సంఘటనను మేము సమస్త లోకవాసులకు (గుణపాఠం గరిపే) సూచనగా చేశాము.

16 మరి ఇబ్రాహీం (అలైహిస్సలాం) కూడా తన జాతివారి నుద్దేశించి ఇలా అన్నాడు : “అల్లాహ్ను ఆరాధించండి. ఆయనకు భయపడుతూ ఉండండి. మీరు గనక గ్రహించగలిగితే ఇదే మీ కొరకు మేలైనది.

17 “మీరు అల్లాహ్ను వదలి ఈ విగ్రహాలను పూజిస్తున్నారే! మీ అంతట మీరు అసత్యాలను అల్లుతున్నారు.²¹ వినండి!

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَلَبِثَ فِيهِمْ أَلْفَ سَنَةٍ
إِذْ رَحِمْنَاهُمْ عَامًا فَاخَذَهُمُ الطُّوفَانُ وَهُمْ ظَالِمُونَ ﴿١٤﴾

فَأَنْجَيْنَاهُ وَأَصْحَابَ السَّفِينَةِ وَجَعَلْنَاهَا آيَةً لِلْعَالَمِينَ ﴿١٥﴾

وَأَبْرَاهِيمَ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَانْتَهُوا ذُرِّيَّتَكُمْ
حَيْرَ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١٦﴾

إِنَّمَا تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ أَوْثَانًا وَتَخْلَعُونَ

వారి రక్తపు పాపం ఆదం (అలైహిస్సలాం) జేష్ట పుత్రుడైన ఖాబీల్ పై పడుతుంది. ఎందుకంటే అకారణంగా ఒక ప్రాణిని హతమార్చిన పాపాన్ని మొట్టమొదటిసారిగా మూటగట్టుకున్నది అతనే (మున్నదె అహ్మద్).

20. దైవప్రవక్త హజ్రత్ నూహ్ (అలైహిస్సలాం) తన జాతి వారిమధ్య ఉండి, సత్యధర్మ ప్రచారం చేసినకాలం 950 సంవత్సరాలు అని దివ్య ఖుర్ఆన్ ద్వారా రూఢీ అవుతోంది. మరైతే ఆయన ఎంతకాలం జీవించారు? దీనికి సంబంధించిన ఖచ్చితమైన ఆధారం లేదు. అయితే ప్రవక్త పదవి లభించక మునుపు నలభై సంవత్సరాలు, తుఫాను అనంతరం అరవై సంవత్సరాలు ఆయన తన జాతి ప్రజల మధ్య ఉన్నట్లు కొందరు చెబుతారు. ఈ నూరేళ్ళను కూడా కలుపుకుంటే 1050 సంవత్సరాలు అవుతాయి. ఈ విషయానికి సంబంధించి ఇంకా మరికొన్ని కథనాలు కూడా ఉన్నాయి. నిజము దేవుడెరుగు.

21. అరబీ మూలంలో ‘అవ్సానుస్’ (أَوْثَانًا) అని ఉంది. అవ్సానుస్ అన్నా, అస్నాముస్

అల్లాహ్ను కాదని మీరు వేటినయితే పూజిస్తున్నారో, మీకు ఉపాధిని సమకూర్చే అధికారం వాటికి లేదు. కాబట్టి జీవనోపాధి కోసం మీరు దైవసమక్షంలోనే అర్థించండి. ఆయన్ని మాత్రమే ఆరాధించండి, ఆయనకే కృతజ్ఞతలు చెల్లించండి.²² ఎట్టకేలకు మీరు ఆయన వద్దకే మరలించబడతారు.²³

إِنَّمَا إِلَهُ الْكَائِمَاتِ الْمَذِينِ تَعْبُدُونَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ
لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ
وَاعْبُدُوهُ وَاشْكُرُوا لَهُ شَرَعُونَ ﴿٢٤﴾

(المؤمنين) అన్నా విగ్రహాలనే అర్థం వస్తుంది. కొంతమంది విద్వాంసుల అభిప్రాయం ప్రకారం బంగారం, వెండి, ఇత్తడి, రాగి, రాతితో చేయబడిన విగ్రహాలు అన్ నామున్ (المؤمنين) గా పరిగణించబడతాయి. అన్ సానున్ (المؤمنين) అనే పదం మాత్రం చేత్తో చేయబడిన విగ్రహాలతోపాటు, ఇటుకలతో, సున్నంతో నిర్మించబడిన దైవేతర ఆస్థానాలకు కూడా వర్తిస్తుంది. తఖ్ఖులుఖూన ఇస్కాన్ అంటే 'అబద్ధాలను సృష్టించటం' అని అర్థం. దురుద్దేశంతో లేనిపోని వాటిని కల్పించి చెప్పటం అనే అర్థం కూడా వస్తుంది. సందర్భం రీత్యా ఈ రెండు అర్థాలు కూడా సరైనవే. అంటే అల్లాహ్ను వదలి మీరు పూజించే విగ్రహాలు రాతి బొమ్మలు, మట్టి బొమ్మలు మాత్రమే. అవి చూడలేవు, వినలేవు, పలకలేవు. మీకు లాభంగానీ, నష్టంగానీ కలిగించే శక్తి కూడా వాటికి లేదు. నిజానికి ఇదంతా మీ అంతట మీరుగా కల్పించుకున్న కల్పనే తప్ప ఇందులో ఎలాంటి సత్యమూ, ఆధారమూ లేదు. మీరు మొక్కుకుంటున్న ఈ విగ్రహాల గురించి కాస్త ఆలోచించండి! వాటిని మీరు మీ చేతులతో తయారు చేశారు. మీకు నచ్చిన ఆకారంలో వాటిని మలిచారు. మరి ఆ రాతి బొమ్మలు ఒక ప్రత్యేక రూపును, ఆకారాన్ని సంతరించుకున్న మీదట, వాటికేదో దైవత్వపు ప్రత్యేకత లభించినట్లు తలపోసి, వాటిముందు మోకరిల్లుతున్నారు. వాటిపై ఎక్కడ లేని ఆశలు పెంచుకుని వాటినే మొరపెట్టుకుంటున్నారు.

22. మీరు పూజించే ఈ విగ్రహాలు మీకు ఏవిధమైన ఉపాధినీ సమకూర్చలేవని తెలిసిన తరువాత, అవి వర్షాన్ని కురిపించలేవనీ, మొక్కల్ని మొలకెత్తించలేవని బోధపడిన తరువాత మీరు మళ్లీ వాటి ముందరే తలవంచటం ధర్మం కాదు. కాబట్టి ఇప్పుడు మీరు ఉపాధి కోసం అల్లాహ్నే అర్థించాలి. ఆయన్నే ఆరాధించాలి. ఆయనకే కృతజ్ఞులై ఉండాలి.

23. అంటే-మరణానంతరం మీరు మీ ప్రభువు సన్నిధికే రావలసి ఉంది. ఆయన ఎదుట నిలబడి సంజాయిషీ ఇచ్చుకోవలసి ఉంది. మరలాంటప్పుడు మీరు ఆయన్ని కాదని ఇతరులను ఎందుకు మొక్కుకుంటారు? ఆయన్ని వదలి చిల్లరదేముళ్ళను ఎందుకు పూజిస్తారు? ఇతరుల ముందు దీనంగా ఎందుకు చేయి చాపుతారు?

18 “ఒకవేళ మీరు ధిక్కరించే పక్షంలో మీకు పూర్వం గతించిన సమాజాలు కూడా ధిక్కరించాయి (అన్న సంగతిని మరువకండి).²⁴ విషయాన్ని స్పష్టంగా అందజేయటం వరకే ప్రవక్త బాధ్యత.”²⁵

19 అల్లాహ్ ఏ విధంగా సృష్టిని మొదలెడు తున్నాడో వారు చూడటం లేదా? మరి ఆయనే దాన్ని పునరావృతం చేస్తాడు.²⁶ ఇలా చేయటం అల్లాహ్ కు చాలా తేలిక.²⁷

وَإِنْ تَكْفُرُوا فَقَدْ كَذَّبْتُمْ بِمَا كُنْتُمْ رَبَّكُمْ وَمَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ﴿١٨﴾

أَوَلَمْ يَرَوْا كَيْفَ يُبْدِئُ اللَّهُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ ۗ إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿١٩﴾

24. ఇవి, తన జాతినుద్దేశించి హజ్రత్ ఇబ్రాహీం (అలైహిస్సలాం) పలికిన మాటలూ కావచ్చు లేక మక్కావాసులను ఉద్దేశించి దేవుడు పలికిన పలుకులూ కావచ్చు. ఈ పలుకుల ద్వారా అంతిమ దైవప్రవక్త ముహమ్మద్ (సఅసం)ను ఓదార్చటం జరిగింది. మక్కాలోని కురైషులు నిన్ను ధిక్కరించినంత మాత్రాన దిగులు చెందవలసిన అవసరం లేదు. పూర్వపు ప్రవక్తల పట్ల కూడా ఇదే వ్యవహారం జరిగింది. వెనుకటి సమాజాలు కూడా ప్రవక్తల్ని అవమానపరచి వినాశాన్ని చవిచూశాయి. అందువల్ల ఓ ముహమ్మద్ (సఅసం)! నువ్వు ఆందోళన చెందకుండా నీ కార్యక్రమాన్ని ముందుకు నడిపిస్తూ ఉండు అన్నది ఈ ఉపదేశంలోని సారాంశం.

25. ఓ ముహమ్మద్ (స)! సందేశాన్ని అందజేస్తూ ఉండు. దాన్ని ఎవరు స్వీకరించినా, స్వీకరించకపోయినా వెనక్కి తిరిగిచూడవలసిన పనిలేదు. సందేశాన్ని అందజేయటం వరకే నీ బాధ్యత. సన్మార్గ భాగ్యం ప్రసాదించటం, ప్రసాదించక పోవటం - ఇదంతా దేవుని చేతుల్లో ఉంది. దీని గురించి నిన్ను ప్రశ్నించటం జరగదు. ఎవరిలో ఏకాస్త సత్యాన్వేషణ తపన వున్నా అల్లాహ్ వారికి తప్పకుండా సహాయపడతాడు. వారి హృదయాన్ని విశ్వాసజ్యోతితో నింపుతాడు. ఈ జిజ్ఞాస ఏమాత్రం లేని వారిని మార్గభ్రష్టత్వపు అంధకారంలో వదిలివేస్తాడు.

26. దేవుని ఏకత్వం, దైవదౌత్య నిరూపణల తరువాత, ఇక్కడి నుంచి పరలోక నిరూపణ గురించి వక్కాణించటం జరిగింది. మీకంటూ ఒక ఉనికి లేని పరిస్థితిలో మిమ్మల్ని సృష్టించిన వాడు అల్లాహ్ యే. మీకు కనే, వినే, మాట్లాడే, ఆలోచించే శక్తినిచ్చాడు. మరి మీరు మరణించి మట్టిలో కలిసిపోయాక ఈ లోకంలో మీ ఆనవాళ్లు కూడా ఉండవు. అయితే అల్లాహ్ మిమ్మల్ని మళ్లీ బ్రతికిస్తాడు అని చెప్పబడింది.

27. ఈ పునరుజ్జీవన ప్రక్రియ మీకు ఎంత క్లిష్టంగా అనిపించినా అల్లాహ్ కు మాత్రం ఇది చాలా తేలిక.

20 వారికి చెప్పు : “భూమిలో సంచరించండి. అల్లాహ్ ఏవిధంగా సృష్టిని మొదలెట్టాడో కాస్త చూడండి!²⁸ మరి అల్లాహ్ మలిసారి పునరుజ్జీవనం కూడా ప్రసాదిస్తాడు. నిశ్చయంగా అల్లాహ్ అన్నింటిపై అధికారం గలవాడు.”

21 తాను కోరిన వారిని ఆయన శిక్షిస్తాడు, తాను కోరిన వారిని కనికరిస్తాడు. అందరూ ఆయన వైపునకే మరలించబడతారు.²⁹

22 మీరు భూమిలోగానీ, ఆకాశంలోగానీ అల్లాహ్ ను అశక్తుణ్ణి చేయలేరు సుమా! అల్లాహ్ తప్ప మీకు మరో సంరక్షకుడు గానీ, సహాయకుడుగానీ లేడు.

23 ఎవరయితే అల్లాహ్ ఆయతులను, ఆయనను కలవటాన్ని త్రోసిపుచ్చుతారో వారే నా కారుణ్యం పట్ల ఆశ వదులుకున్నవారు.³⁰ వారి కోసం బాధాకరమైన శిక్ష ఉంది.

فَلْيَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ بَدَأَ
الْخَلْقَ ثُمَّ اللَّهُ يُنْفِخُ النُّفُوسَ إِلَى الْخُرُوقِ إِنَّ
اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٠﴾

﴿٢١﴾ يُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ وَيَرْحَمُ مَن يَشَاءُ ۗ وَاللَّهُ تَقَبُّونَ

وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ وَمَا
لَكُمْ مِّن دُونِ اللَّهِ مِن وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿٢٢﴾

وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَلِقَائِهِ أُولَٰئِكَ يَسُوءُونَ
مِن تَعْبَتِي وَأُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٢٣﴾

28. అంటే నేలపై నలువైపులా విస్తరించివున్న దేవుని సూచనలను గమనించండి. ఆయన భూమిని ఎలా పాస్చుగా పరచాడో, పర్వతాలను ఎలా మేకులుగా పాతిపెట్టాడో, నదీనదాలను, కాలువలను ఎలా ప్రవహింపజేస్తున్నాడో, మీ కోసం రకరకాల పండ్లు ఫలాదులను ఎలా ఉత్పన్నం చేస్తున్నాడో కాస్త ఆలోచించండి! ఇవన్నీ సృష్టించబడ్డాయనీ, వీటి వెనుక ఒక సృష్టికర్త, ఒక గొప్ప నిర్మాత ఉన్నాడన్న సంగతి మీకు స్ఫురించటం లేదా?

29. ఎందుకంటే ఆయనే సిసలైన పాలకుడు, సార్వభౌముడు, తన అధికారాన్ని తిరుగులేని రీతిలో చెలాయించగలవాడు. ఆయన్ని ‘ఎవరూ?’ ‘ఏమిటి?’ ‘ఎందుకు?’ అని ప్రశ్నించలేరు. అయితే ఆయన ఎవరిని శిక్షించినా, క్షమించినా - నిర్ణీత నియమ నిబంధనలతోనే చేస్తాడు. అన్యాయంగా ఎవరినీ శిక్షించడు. ఆయన పరమ న్యాయశీలుడు.

30. దైవకారుణ్యం సర్వసాధారణమయింది. లోకంలో విశ్వాసులు - అవిశ్వాసులు, నిజాయితీపరులు - కపటులు, మంచివారు - చెడ్డవారు అన్న తేడా లేకుండా

24 మరి అతని (ఇబ్రాహీము) జాతివారు,
“ఇతన్ని చంపేయండి లేదా ఇతన్ని కాలే
యండి”³¹ అని అన్నారు. అంతకుమించి

فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا ائْتُواؤُنَا وَحُرُوفُؤُنَا

అందరూ దైవకారుణ్యం ద్వారా లబ్ధి పొందుతున్నారు. అల్లాహ్ లోకంలోని వారందరికీ జీవన సదుపాయాలను, సిరిసంపదలను అనుగ్రహిస్తున్నాడు. “నా కారుణ్యం అన్ని వస్తువులనూ ఆవరించి ఉంది” (అల్ ఆరాఫ్ - 156) అన్న దివ్య వచనానికి ఇది ప్రబల తారాణం.

అయితే పరలోకం మాత్రం ప్రతిఫలం పొందే స్థలం. ప్రపంచంలో మనిషి తాను నాటిన విత్తనాన్నిబట్టే పరలోకంలో ప్రతిఫలాన్ని పొందుతాడు. అతను చేసుకున్న కర్మల ప్రకారమే అతనికి ప్రతిఫలం ప్రసాదించబడుతుంది. దేవుని న్యాయస్థానంలో నిష్పక్షపాతంగా న్యాయనిర్ణయం జరుగుతుంది. ప్రపంచంలో మాదిరిగానే పరలోకంలో కూడా దుర్మార్గులను మంచివారి సరసన నిలబెట్టటం జరిగితే, విశ్వాసులతో పాటు అవిశ్వాసులు కూడా దైవకారుణ్యానికి పాత్రులుగా ఖరారు చేయబడితే అది న్యాయం అనిపించుకోదు. అల్లాహ్ న్యాయశీలతకు అది శోభాయమానం కాజాలదు. ఒకవేళ అదే గనక జరిగితే తీర్పుదినం నెలకొనటంలో అర్థమే లేదు. తీర్పుదినాన్ని అల్లాహ్ నెలకొల్పటంలోని ఉద్దేశం ఏమిటి? సజ్జనులకు వారి సదాచరణకు ప్రతిఫలంగా స్వర్గాన్ని ప్రసాదించటానికి, దుష్టులను వారి దురాచరణలకు బదులుగా నరకాగ్నికి ఆహుతి చేయటానికి ఆయన తీర్పుదినాన్ని ఉంచాడు. అందువల్ల ప్రళయదినాన - తీర్పుదినాన - అల్లాహ్ కారుణ్యం విశ్వాసులకు మాత్రమే ప్రత్యేకించబడుతుంది. ఆ విషయమే ఈ ఆయతులో చెప్పబడింది. అల్లాహ్ ను కలుసుకునే విషయాన్ని, పరలోకాన్ని తిరస్కరించినవారు తన కారుణ్యం పట్ల ఆశలు వదులుకున్నట్లైనని స్పష్టంగా చెప్పేశాడు. ఈ మాటే అల్ ఆరాఫ్ సూరాలో మరింత సూటిగా సెలవీయబడింది: “నేను ఈ కారుణ్యాన్ని (పరలోకంలో) భయభక్తులు కలిగి ఉండి, జకాత్ సొమ్మును ఇచ్చి, మా వాక్యాలను విశ్వసించిన వారి కొరకే వ్రాసిపెడతాను.”

(అల్ ఆరాఫ్ - 156)

31. ఈ ఆయతులకు ముందు హజ్రత్ ఇబ్రాహీం (అలైహిస్సలాం) వృత్తాంతం మొదలయింది. మధ్యలో దేవుని ఏకత్వాన్ని, శక్తిసామర్థ్యాలను చాటిచెప్పే వాక్యం వచ్చింది. ఆ తరువాత ఇప్పుడు ఆ వృత్తాంతంలోని తతిమ్మా భాగం మొదలయింది. కాగా; ఇదంతా హజ్రత్ ఇబ్రాహీం (అలైహిస్సలాం) ఉపదేశంలో అంతర్భాగమనీ, ఆయన ఏకదైవారాధనకు, పరలోకానికి సంబంధించిన నిదర్శులను ఆయన తన జాతివారికి సమర్పించారనీ, కాని జాతి జనులకు సమాధానం ఏమీ తోచక హింసా

వారి దగ్గర ఏ సమాధానమూ లేకపోయింది. ఎట్టుకేలకు అల్లాహ్ అతన్ని అగ్ని నుంచి కాపాడాడు. ³² విశ్వసించే జనుల కోసం ఇందులో ఎన్నో సూచనలున్నాయి.

25 (ఇబ్రాహీము వారితో) ఇలా అన్నాడు: “మీరు అల్లాహ్ ను వదలి విగ్రహాలను ఆశ్రయించారు. మీ పరస్పర ప్రాపంచిక స్నేహసంబంధాల ప్రాతిపదికపైనే మీరు (ఇదంతా) కల్పించుకున్నారు. ³³ కాని ప్రళయదినాన మీరంతా ఒండొకరిని తిరస్కరిస్తారు. ఒకరినొకరు శపించుకుంటారు. ³⁴ నరకాగ్ని మీ నివాసమవుతుంది. (అక్కడ) మిమ్మల్ని ఆదుకునే వాడెవడూ ఉండడు.”

26 అప్పుడు లూతు (అలైహిస్సలాం) మటుకు అతన్ని విశ్వసించాడు. ³⁵ అతనిలా అన్నాడు: “నేను నా స్వస్థలం నుంచి నా ప్రభువు వైపునకు ప్రస్థానం చేస్తాను. ³⁶

فَأَنجَاهُ اللَّهُ مِنَ النَّارِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ

مُؤْمِنُونَ ﴿٣٢﴾

وَقَالَ إِنَّمَا اتَّخَذْتُم مِّن دُونِ اللَّهِ أَوْثَانًا مَّوَدَّةَ

بَيْنِكُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ثُمَّ يَوْمَ

الْعِقَابِ يَكْفُرُ بَعْضُكُم بِبَعْضٍ وَيَلْعَنُ

بَعْضُكُم بَعْضًا وَمَأْوَاكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُم

مِّن نَّاصِرِينَ ﴿٣٣﴾

فَأَمَّا لَه لُوطُ وَقَالَ إِنِّي مُهَاجِرٌ إِلَىٰ رَبِّي إِنَّهُ

هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٣٤﴾

దౌర్జన్యాలకు దిగివచ్చారని మరికొందరు అభిప్రాయపడ్డారు. ఇతన్ని హతమార్చండి లేదా కాల్చివేయండి అని అన్నారు. చివరకు అగ్నికి ఆహుతి చేయాలని నిశ్చయించుకున్నారు. దానికోసం ఓ పెద్ద అగ్ని గుండాన్ని సిద్ధంచేసి, ఇబ్రాహీం (అలైహిస్సలాం)ని అందులో పడవేశారు.

32. అయితే అల్లాహ్ ఆ అగ్నిగుండాన్ని పుష్పరాశిగా మార్చి, తన దాసుణ్ణి రక్షించాడు. అంబియా సూరాలో దీని వివరాలు ఉన్నాయి.

33. అంటే ఇవన్నీ మీ జాతీయ చిహ్నాలుగా ఉన్న విగ్రహాలు మాత్రమే. మీ సామూహిక ప్రయోజనాల ప్రాతిపదికపై మీరు వీటిని కల్పించుకుని ఉన్నారు. ఈ విగ్రహాలను విడిచిపెడితే మీ జాతీయత ఎక్కడ బలహీనపడుతుందో, మీ స్నేహబంధం ఎక్కడ తెగిపోతుందోనన్న ఆందోళన వల్ల మీరు వీటిని అంటిపెట్టుకుని ఉన్నారు. అంతకు మించి మీరు చేసే ఈ విగ్రహారాధన వెనుక మరో బలమైన ఆధారమేదీ లేదు.

34. కాని పరలోకంలో కథ అడ్డం తిరుగుతుంది. మీరు పరస్పరం ఖండించు

ఆయన గొప్ప శక్తిమంతుడు, వివేక వంతుడు.”

27 మరి మేము అతనికి (ఇబ్రాహీముకు) ఇస్హాఖ్, యాఖూబు (అలైహిముస్సలాం) లను ప్రసాదించాము. అతని సంతతిలో మేము ప్రవక్త పదవిని, గ్రంథాన్ని ఉంచాము. ³⁷ మరి మేము అతనికి ప్రపంచంలో కూడా అతని మంచి ప్రతిఫలాన్ని వాసగాము. ³⁸ పరలోకంలో కూడా అతడు సజ్జనులతో చేరి ఉంటాడు. ³⁹

وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِ
الْكِتَابَ وَالْكَتُبَ وَآتَيْنَاهُ أَجْرَهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ
فِي الْآخِرَةِ لِمَنِ الظَّالِمِينَ ﴿۳۷﴾

కుంటారు. స్నేహ బంధాన్ని మరచిపోయి ఒండొకరికి శాపనార్థాలు పెడతారు. మీరు పూజించేవారు మిమ్మల్ని దూషిస్తే, మీరేమో మీ దేవతలను దూషిస్తారు.

35. హజ్రత్ లూత్ (అలైహిస్సలాం), హజ్రత్ ఇబ్రాహీం (అలైహిస్సలాం)కు భాతృజుడు (సోదరకుమారుడు) అవుతారు. ఈయన హజ్రత్ ఇబ్రాహీమును విశ్వసించారు. ఆ తరువాత ఈయన 'సదూమ్' ప్రాంతానికి ప్రవక్తగా చేసి పంపబడ్డారు.
36. ఈ మాటలన్నదెవరు? ఇబ్రాహీం (అలైహి) అని కొంతమంది అభిప్రాయపడగా లూత్ (అలైహి) అని మరికొంతమంది అన్నారు. వారిద్దరూ దైవమార్గంలో వలస పోయినవారేనని ఇంకొంతమంది వ్యాఖ్యాతలు అభిప్రాయపడ్డారు. అంటే, తన స్వస్థలమైన 'కోసి'లో అల్లాహ్ ను ఆరాధించటం కష్టమైనప్పుడు తనను విశ్వసించిన హజ్రత్ లూత్ (అలైహిస్సలాం)తో కలిసి హజ్రత్ ఇబ్రాహీం (అలైహి) సిరియా ప్రాంతం వైపుకు వలసపోయారు. ఈ ప్రయాణంలో ఆయన వెంట ఆయన సతీమణి అయిన సారా కూడా ఉన్నారు.
37. హజ్రత్ ఇస్హాఖ్ (అలైహి)కు యాఖూబ్ (అలైహి) అనే బిడ్డ కలిగాడు. ఆయన ద్వారానే ఇస్రాయిల్ వంశ పరంపర మొదలయింది. ఈ వంశంలో ఎంతోమంది ప్రవక్తలు పుట్టారు. దేవుడు తన గ్రంథాన్ని ఈ సంతతిలో అవతరింపజేస్తూ వచ్చాడు. హజ్రత్ ఇబ్రాహీం(అ) ద్వితీయ కుమారుడగు హజ్రత్ ఇస్మాయిల్ (అ) సంతతిలో నుంచి వచ్చిన చిట్టచివరి ప్రవక్తే ముహమ్మద్ (సల్లల్లాహు అలైహి వ సల్లం). అంతిమ దైవగ్రంథమైన ఖుర్ఆన్ ను అల్లాహ్ ఆయన (స) పై అవతరింపజేశాడు.
38. 'ప్రాపంచిక ప్రతిఫలం' అన్న పదంలో ఆహారంతో పాటు ఘనకీర్తి కూడా చేరి ఉంది. దేవుడు ప్రపంచంలో ఇబ్రాహీం కీర్తి ప్రతిష్ఠల్ని పెంచాడు. ప్రళయదినం వరకూ ప్రజలు ప్రపంచంలో ఆయన సేవల్ని కొనియాడేలా చేశాడు. నేడు ప్రపంచంలో యూదులు, క్రైస్తవులు, ముషిక్కులు కూడా దైవప్రవక్త హజ్రత్ ఇబ్రాహీం (అ)ను గౌరవిస్తారు. మరలాంటప్పుడు తమ పితామహుడైన ఇబ్రాహీం మిల్లత్ కు

28 లూత్ (అలైహిస్సలాం)ను కూడా జ్ఞప్తికి తెచ్చుకోండి. అతను తన జాతి వారినుద్దేశించి ఇలా అన్నాడు : “మీకు పూర్వం లోకవాసులెవరూ చేయని నీతిమాలిన పనికి మీరు పాల్పడుతున్నారే?!”⁴⁰

29 “ఏమిటి? మీరు పురుషుల వద్దకు పోయి పాడుపని చేస్తారా?”⁴¹ దారిని మూసేస్తారా?⁴² మీరు మీ సమావేశాల్లోనే

وَلَوْ طَأَدُوا قَالَ لَقَوْمُهُ إِنَّكُمْ لَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ
مَا سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِنَ الْعَالَمِينَ ﴿٣٩﴾

إِنَّمَا تَأْتُونَ الرِّجَالَ وَتَقَاطَعُونَ السَّبِيلَ ۗ وَتَأْتُونَ

అనుయాయులమని చెప్పుకునే ముస్లింలు ఆయన యెడల గౌరవాదరణలు లేకుండా ఎలా ఉంటారు?

39. అంటే - శాశ్వతమైన పరలోక జీవితంలో కూడా ఆయన (అలైహిస్సలాం) ఉన్నత స్థానాలను అలంకరిస్తారు. దేవుని పుణ్యదాసుల కోవలో చేర్చబడతారు. ఈ విషయమే దివ్య ఖుర్ఆన్ లో వేరొక చోట ఇలా చెప్పబడింది: “(అల్లాహ్) ప్రపంచంలోనే అతనికి మేలును ప్రసాదించాడు. పరలోకంలో అతను నిశ్చయంగా సజ్జనులలో చేరి ఉంటాడు.” (అన్ నహ్లా - 122)

40. ‘నీతిమాలిన పని’ అంటే స్వలింగ సంపర్కం అన్నమాట! ఈ అసహజ లైంగిక చేష్టకు ప్రపంచంలో తొట్టతొలి సారిగా శ్రీకారం చుట్టినవారు లూత్ జాతి వారే అని దివ్య ఖుర్ఆన్ ద్వారా అవగతమవుతోంది.

41. కామంతో మీ కళ్లు ఎంతగా మూసుకుపోయాయంటే, దానికోసం ఉద్దేశించిన సహజపద్ధతి కూడా మీకు తృప్తినియటం లేదు. మీరు మరీ బరితెగించి అసహజమైన పద్ధతి ద్వారా మీ కామతాపం చల్లార్చుకుంటున్నారు. దేవుడు మీ కోసం భార్యలను ఉంచగా, మీరు వారిని వదిలేసి పురుషుల వెంటపడ్డారు. మీరు మొదలెట్టిన ఈ ముదనష్టపు పని జోలికి ఇంతకుముందు ప్రపంచంలో ఎవరూ పోలేదు.

42. ‘దారిని మూసేయటం’ అంటే ఒక అర్థం ఇది : వారు తమ రహదారి గుండా వచ్చే పోయే బాటసారులను, నవయువకులను ఆపి బలవంతంగా వారిమీద అత్యాచారానికి పాల్పడేవారు. అందువల్ల జనులు ఆ దారిగుండా నడవటానికి భయపడి, ఇంటిపట్టునే ఉండిపోయేవారు. రెండవ అర్థం : వచ్చేపోయే జనులను వారు దోచుకునేవారు. హత్యలు చేసేవారు. జనులను కవ్వీస్తూ వారిపై కంకర రాళ్లు రువ్వేవారు. ఈ కారణంగా ప్రజల బ్రతుకు దుర్భరంగా మారిపోయింది. మూడవ అర్థం : పట్టపగలే, జనుల సమక్షంలోనే, సభ్య సమాజం సిగ్గుతో తలదించుకునే విధంగా నీతిబాహ్యమైన పనులకు పాల్పడటం.

పైన పేర్కొన్న మూడు పనుల్లో ఏది ప్రబలినా రహదారులు నిర్మానుష్యంగా మారటం

(నిస్సిగ్గుగా) నీతిబాహ్యమైన పనులకు ఒడిగడతారా?”⁴³ దీనికి సమాధానంగా అతని జాతి వారు, “సరే! నువ్వు సత్యవంతుడవే అయితే మాపైకి దైవశిక్షను తీసుకురా!” అని అనటం తప్ప మరేమీ చెప్పలేకపోయారు.⁴⁴

30 అప్పుడు లూత్, “ప్రభూ! ఈ అల్లరి మూకకు వ్యతిరేకంగా నాకు సహాయపడు” అని అభ్యర్థించాడు.⁴⁵

31 మేము పంపిన దూతలు శుభవార్తను తీసుకుని ఇబ్రాహీము (అలైహిస్సలాం) వద్దకు చేరుకున్నప్పుడు, “ఈ పట్టణ వాసులను మేము నాశనం చేయనున్నాము.⁴⁶ నిశ్చయంగా ఇక్కడి వాళ్ళు పరమ దుర్మార్గులుగా తయారయ్యారు” అని చెప్పారు.

فِي نَادِيكُمُ الْمُنْكَرُ فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا
 ③ ائْتِنَا بِعَدَابِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ مِنَ الصَّادِقِينَ

قَالَ رَبِّ اضْرُرْنِي عَلَى الْقَوْمِ الْمُفْسِدِينَ ④

وَلَمَّا جَاءَتْ رُسُلُنَا إِبْرَاهِيمَ بِالْبُشْرَىٰ قَالُوا إِنَّا
 مُهْلِكُوا أَهْلَ هَذِهِ الْقَرْيَةِ إِنَّ أَهْلَهَا
 كَانُوا ظَالِمِينَ ⑤

సహజమే. ఈ నేపథ్యంలో ఇమామ్ షౌకానీ ఇలా అంటున్నారు : ఏ కారణం చేత రహదారులు మూసుకుపోయేవి? అనేది నిర్ధారించటం కష్టమే. అయితే మొత్తానికి లూత్ జాతి వారు పాల్పడే వెకిలిచేష్టల మూలంగా జనులు దారుల్లో నడవటం గగనమైపోయేదన్నది మాత్రం వాస్తవం. ‘దారిని మూసివేయటం’ అంటే ‘వంశ పరంపరను తెంచివేయటం’ అన్న అర్థం కూడా వస్తుంది. అంటే వాళ్లు తమ లైంగిక వాంఛల నిమిత్తం స్త్రీల మర్మాంగాన్ని ఉపయోగించేబదులు పురుషుల మలవిసర్జనా స్థానాన్ని ఉపయోగించటం మూలంగా వారి వంశపరంపర ఆగిపోయే ప్రమాదం ఏర్పడింది (ఫత్హుల్ ఖదీర్).

43. ఇంతకీ ఈ ‘నీతిబాహ్యమైన పని’ ఏమిటి? దీనిపై కూడా భిన్నాభిప్రాయాలున్నాయి. ఉదాహరణకు : జనులపై కంకర రాళ్లు రువ్వటం, అపరిచిత బాటసారులను ఆటపట్టించటం, సమావేశాలలో ఉద్దేశపూర్వకంగా పిత్తి ఇకిలించటం మొదలైనవి. “బహుశా వారు ఈ అసభ్యకరమైన పనులన్నీ చేసి ఉంటారని చెప్పినా ఆశ్చర్యపడనవసరం లేదు” అని ఇమామ్ షౌకానీ తెలిపారు.

44. ఈ పాడుపనులకు పాల్పడరాదని హజ్రత్ లూత్ (అలైహిస్సలాం) ఉపదేశించినప్పుడు సమాధానంగా వారు చెప్పిన మాట ఇది.

45. తన జాతిని సంస్కరించటానికి చేసిన ప్రయత్నమేదీ ఫలించకపోవటంతో హజ్రత్ లూత్ (అలైహిస్సలాం) కడు దీనంగా చేసిన ప్రార్థన ఇది.

32 “కాని అక్కడ లూత్ ఉన్నాడుకదా!” అని (ఇబ్రాహీము) సందేహపడ్డాడు. “అక్కడ ఉన్న వారెవరో మాకు బాగా తెలుసు. ⁴⁷ మేము అతని భార్యను తప్ప- అతన్ని, అతని ఇంటివారిని కాపాడు తాము. ఆ స్త్రీ మాత్రం వెనుక ఉండిపోయే వారితో చేరుతుంది” ⁴⁸ అని దైవదూతలు చెప్పారు.

33 మరి మా దూతలు లూత్ (అలైహిస్సలాం) వద్దకు చేరుకున్నప్పుడు, అతను వారిని చూసి ఆందోళన చెందాడు. లోలోపలే కుమిలిపోయాడు. ⁴⁹ అప్పుడు వారిలా అన్నారు : “నువ్వు భయపడకు. కలత చెందకు. మేము నీ భార్యను

قَالَ إِنَّ فِيهَا لَوْلِيًّا قَالُوا لَنْ نَعْلَمَ بِمَنْ فِيهَا
لَنْ نَجِدَهُ أَهْلَةً إِلَّا امْرَأَتَهُ كَانَتْ مِنَ
الْغَابِرِينَ ﴿٣٠﴾

وَلَا أَنْ جَاءَتْ رُسُلُنَا لَوْلِيًّا سِوَى بَيْتِهِمْ وَصَاقَ
بِهِمْ ذُرْعًا وَقَالُوا لَا تَخَفْ وَلَا تَحْزَنْ إِنَّا

46. హజ్రత్ లూత్ (అలైహిస్సలాం) మొర ఆలకించబడింది. దుర్మార్గానికి ఒడిగట్టిన వారిని శిక్షించేందుకు దేవుడు తన దూతలను పంపించాడు. ఆ దూతలు మొదట ఇబ్రాహీం (అలైహిస్సలాం) దగ్గరకు వెళ్ళారు. ఆయనకు ఇస్హాఖ్, యాఖూబ్ వంటి సంతతి కలగనున్నదని శుభవార్త వినిపించారు. అదే సమయంలో లూత్ జాతి వారికి పట్టే దుర్గతి గురించి కూడా ఎరుకపరచారు.
47. అంటే - విధేయులెవరో, అవిధేయులెవరో, సజ్జనులెవరో - దుష్టులెవరో మాకు బాగా తెలుసు. సజ్జనులను శిక్షించటం మా పనికాదు అని దీని భావం.
48. అంటే - మేము నాశనం చేయదలచిన దుర్మార్గులతో ఆమె చేతులు కలిపింది. ఆమె విశ్వాసురాలు కాదు. అందువల్ల ఆ దుష్ట జనులతో పాటు ఆ స్త్రీని కూడా మేము శిక్షిస్తాము.
49. ‘సీఅ బిహిమ్’ (سِوَى بَيْتِهِمْ) ‘తమను కలవరపరచే, తమను తీవ్ర అసంతృప్తికి లోనుచేసే విషయం దాపురించటం’ అని అర్థం. తన జాతి ప్రజలు బరితెగించి వ్యవహరిస్తున్న పరిస్థితిలో తన ఇంటికి వచ్చిన అతిథులను చూడగానే హజ్రత్ లూత్ (అలైహిస్సలాం) మనస్సు చివుక్కుమంది. ఎందుకంటే దైవదూతలు మానవాకారంలో రావటం వల్ల వారిని అపరిచిత వ్యక్తులుగా భావించారాయన. పైగా ఈ అతిథులు ఎంతో అందంగా ఉన్నారు. వారి రాకగురించి తన వారికి తెలిస్తే ఆ లజ్జావిహీనులు ఎగబడివస్తారు. వారిని బలవంతంగా లాక్కుపోయి నీతిబాహ్యమైన క్రీడకు పాల్పడతారు.

తప్ప⁵⁰ - నిన్ను నీ పరివారాన్నీ కాపాడు తాము. ఎందుకంటే ఆమె (శిక్షను అనుభవించటానికి) వెనుక ఉండిపోయే వారితో చేరుతుంది.”

34 “మేము ఈ పట్టణవాసులపై, వారి తిరుగుబాటు ధోరణి కారణంగా ఆకాశం నుంచి శిక్షను అవతరింపజేయ నున్నాము.”⁵¹

35 (ఆ విధంగా) మేము ఆ పట్టణాన్ని బుద్ధిజీవుల కోసం⁵² స్పష్టమైన గుణపాఠ సూచనగా⁵³ చేశాము.

مَنْجُوكَ وَاهْلَكَ إِلَّا امْرَأَتَكَ كَانَتْ

① مِنَ الْغَيْرِ

إِنَّمَا نُزِّلُونَ عَلَىٰ أَهْلِ هَذِهِ الْقَرْيَةِ رِجْزًا مِنَ السَّمَاءِ

② بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ

③ وَقَدْ تَرَكْنَا مِنْهَا آيَةً بَيِّنَةً لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ

ఒకవేళ అదేగనక జరిగితే తనకు అంతకన్నా తలవంపు ఇంకొకటి ఉండదు. ఆ సమయంలో ఆయనకు ఏమీ పాలుపోలేదు. తన బాధను ఎవరికి చెప్పాలో, ఎలా చెప్పాలో అర్థం కాక అంతర్మథనం చెందారు.

50. హజ్రత్ లూత్ (అలైహిస్సలాం) పరిస్థితిని అర్థం చేసుకున్న దైవదూతలు భీతి చెందరాదని, దుఃఖించరాదని ఆయన్ని ఓదార్చారు. తాము దుష్టులను శిక్షించటానికి పంపబడిన దైవదూతలం అని తెలిపారు. అయితే దగాకోరుగా వ్యవహరించిన ఆయన భార్యకు సయితం శిక్షపడటం ఖాయమని ఆ సందర్భంగా దైవదూతలు స్పష్టం చేశారు.

51. ఆకాశం నుంచి అవతరించిన ఆ శిక్ష ఎటువంటిదో ఇంతకు ముందు కూడా వివరించ బడింది. దైవదూత జిబ్రయీల్ (అలైహిస్సలాం)వారి నివాస స్థలాలను భూమినుంచి పెళ్ళగించి, ఆకాశం దాకా ఎత్తుకెళ్ళి అమాంతం క్రింద పడవేశారు. ఆ తరువాత వారిపై కంకర రాళ్ళ వర్షం కురిపించబడింది. ఆ స్థలాన్ని దుర్వాసన వచ్చే జలసంధి (మృత సముద్రం)గా మార్చివేయటం జరిగింది (ఇబ్నె కసీర్).

52. ఎందుకంటే పరిస్థితులను బేరీజు వేసేవారు, కారణాలను ఫలితాలను గురించి విశ్లేషించేవారు బుద్ధిజీవులు, మేధావులే. బుద్ధివివేచనలు లేనివారు, భావదారిద్ర్యానికి లోనైనవారు ఇలాంటి సంఘటనలపై ఆలోచించరు. వారి పరిస్థితి గొర్రెదాటు వంటిదే. ఈ ఆయతులో మక్కా ముషిక్కులకు చురకపెట్టడం జరిగింది. ఎందుకంటే అత్యంత స్పష్టమైన ఖుర్ఆన్ వాక్యాలు వారి ముందుకు వస్తున్నప్పటికీ, వారు వినీ విననట్లుగా, తెలిసి తెలియనట్లుగా ప్రవర్తిస్తున్నారు.

53. ఒక వైపునుంచి రాళ్ళ వర్షం, మరో వైపునుంచి ఇళ్ళు తలక్రిందులవటం, ఆ తరువాత ఆ ప్రదేశం అంతా దుర్వాసనతో కంపుకొట్టటం - ఇదంతా ఒక గుణపాఠ సూచనే.

36 ఇంకా మద్యన్ వైపునకు⁵⁴ మేము వారి సోదరుడైన షుబబు (అలైహిస్సలాం)ను పంపాము. అతనిలా అన్నాడు: “ఓ నా జాతి ప్రజలారా! అల్లాహ్ను ఆరాధించండి.⁵⁵ అంతిమ దినాన్ని ఆశించండి. భువిలో అలజడిని సృష్టిస్తూ తిరగకండి.”⁵⁶

37 అయినా వారు ఆయన్ని ధిక్కరించారు. ఎట్టకేలకు భూకంపం వారిని కబళించింది. వాళ్లు తమ ఇండ్లలో - కూర్చున్న వారు కూర్చున్నట్లే (చచ్చి) ఉండి పోయారు.⁵⁷

وَالِى مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا فَقَالَ يَوْمَ اعْبُدُوا
اللَّهَ وَارْجُوا الْيَوْمَ الْآخِرَ وَلَا تَعْتَوْنِى الرُّحُصَ
مُعْسِدِينَ ﴿۳۶﴾

فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ
جُثَّةٍ ﴿۳۷﴾

ఆ ప్రదేశం ప్రస్తుతం మృత సముద్రంగా వ్యవహరించబడుతోంది. కాని విజ్ఞులు మాత్రమే ఇలాంటి ఘటనల నుండి గుణపాఠం గ్రహిస్తారు.

54. హజ్రత్ ఇబ్రాహీం (అలైహిస్సలాం) కుమారుని పేరు మద్యన్. మరి కొంతమంది అభిప్రాయం ప్రకారం ఆయన కుమారుని పేరు మిద్యాన్. మద్యన్ వాస్తవానికి మనుమడి పేరు. ఈయన పేరుమీదే ఆ తెగవారు మద్యన్ ప్రజలుగా పిలువబడ్డారు. ఈ ప్రజల వైపుకే హజ్రత్ షుబబ్ (అలైహిస్సలాం) దైవప్రవక్తగా పంపబడ్డారు.

మరికొంతమంది ప్రకారం ‘మద్యన్’ అనేది ఒక పట్టణం పేరు. ఈ తెగ లేక పట్టణం హజ్రత్ లూత్ (అలైహిస్సలాం) గారి ప్రదేశానికి సమీపంలోనే ఉండేది.

55. అల్లాహ్ ఆరాధన తరువాత వారి ముందు పరలోకాన్ని గురించి ప్రస్తావించటం విశేషం. ఎందుకంటే వారు పరలోక జీవితాన్ని నమ్మేవారు కాదు. తత్కారణంగా వారు చెడుపనులు చేసే సమయంలో ఏమాత్రం భయపడేవారు కారు. పరలోకాన్ని విస్మరించిన జనులు ఎవరయినా సరే చెడు పనులకు పాల్పడటంపై సంకోచించరు. ఏం చేసినా ఫరవాలేదన్న మొండి ధైర్యం వారిలో ఉంటుంది.

56. మద్యన్ ప్రజలలో తిష్టవేసివున్న అతిపెద్ద రుగ్మత కొలతలు తూనికలలో మోసానికి పాల్పడటం. ఈ దగుల్పాజీ పనికి పాల్పడటంపై వారు ఏమాత్రం వెనుకా ముందూ ఆలోచించేవారు కారు. వారి ఈ చెడుగు మూలంగా రాజ్యంలో అశాంతి అలజడులు చెలరేగేవి.

57. దైవప్రవక్త హజ్రత్ షుబబ్ (అలైహిస్సలాం) వారికి పలు విధాలుగా నచ్చజెప్పినా లాభం లేకపోయింది. తుదకు మేఘాలు ఆవరించిన ఒకానొక రోజున దైవదూత

38 ఆద్, సమూద్ వారిని కూడా మేము తుదముట్టించాము. వారి నివాసస్థలాల గురించి మీకు తెలిసిందే. ⁵⁸ పైతాను వారికి వారి దురాగతాలను అందమైనవిగా చేసి చూపాడు. వారు నిశిత దృష్టిగల వారై నప్పటికీ ⁵⁹ (పైతాను) వారిని సన్మార్గం నుంచి అడ్డుకున్నాడు.

39 ఖారూన్, ఫిరౌన్, హామానులను కూడా (మేము నాశనం చేశాము). వారి వద్దకు మూసా స్పష్టమైన సూచనలను తీసుకు వచ్చాడు. ⁶⁰ అయినాసరే వారు భువిలో అహంకారంతో విద్రవీగారు. కాని (ఎంత విద్రవీగినా) మమ్మల్ని మించిపోలేక పోయారు. ⁶¹

40 మరి వారిలో ప్రతి ఒక్కడినీ మేము అతని పాపాలకుగాను పట్టుకున్నాము. ⁶²

وَعَادًا وَثَمُودَ أَوْ قَدْ تَبَيَّنَ لَكُمْ مِنْ مَسْئَلِهِمْ وَرَبِّنَ لَهُمُ
الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ فَاصْدَهُمْ عَنِ السَّبِيلِ
وَكَانُوا مُسْتَبْصِرِينَ ﴿۳۸﴾

وَقَارُونَ وَفِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مُوسَى
بِالْبَيِّنَاتِ فَاسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ وَمَا كَانُوا سَابِقِينَ ﴿۳۹﴾

كُلًّا أَحَدًا لَدَيْنَا نَبِيٍّ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِ حَاصِبًا ﴿۴۰﴾

జిబ్రయీల్ (అలైహిస్సలాం) వేసిన ఒక పెద్ద కేక వల్ల భూమి ప్రకపించింది. దాంతో వారి పైప్రాణాలు పైకే లేచిపోయాయి. మోకాళ్లు ఆనించి కూర్చున్న స్థితిలోనే వారు చచ్చిపోయారు.

58. ఆద్ జాతి వారి పట్టణాలు అహ్ఖాఫ్, హజర్మోత్ (యమన్)లలో ఉన్నాయి. సమూద్ జాతి నివాస స్థలమైన 'హిజ్జ్' నేడు మద్యన్ సాలెహ్గా వ్యవహరించబడుతోంది. ఈ పట్టణం హిజాజ్ ప్రాంతానికి ఉత్తరాన వుంది. ఈ ప్రదేశాల మీదుగా అరబ్బులు వర్తకం నిమిత్తం ప్రయాణిస్తారు. అందువల్ల ఇవి వారికి తెలియకుండా లేవు.

59. చూడబోతే వారు తెలివి తక్కువ వారేమీ కాదు. అన్నీ తెలిసినవారే. మేధా సంపన్నులే. కాని ధర్మావలంబన విషయంలో మటుకు వారు దూరదృష్టితో వ్యవహరించలేదు. అందువల్ల వారి తెలివితేటలు వారికి పనికి రాకుండా పోయాయి.

60. ఎన్ని నిదర్శనాలను చూపినా, ఎన్ని మహిమలను ప్రదర్శించినా వారు ప్రభావితాలు కాలేదు సరికదా గర్వంతో చెలరేగిపోయారు. అణకువను, వినయ వినమ్రతలను అలవరచుకోలేదు. దైవాన్ని విశ్వసించి, భయభక్తుల వైఖరిని అవలంబించలేదు.

61. ఎన్ని వీరంగాలు వేసినా, ఎంతగా మిడిసిపడినా వారు మా శిక్షా పరిధిని దాటి పోలేకపోయారు. ఎట్టకేలకు వారు మా చేతికి చిక్కారు. దీనికి మరో అర్థం ఇది :

వారిలో కొందరిపై మేము రాళ్ళు వాన కురిపించాము. ⁶³ వారిలో మరి కొందరిని భయంకరమైన శబ్దం ద్వారా మట్టు పెట్టాము. ⁶⁴ వారిలో ఇంకా కొందరిని మేము భూమిలో కూర్చివేశాము. ⁶⁵ వారిలో కొందరిని మేము ముంపుకు గురి చేశాము. ⁶⁶ (అకారణంగా) అల్లాహ్ వారికి అన్యాయం చేసేవాడు కాడు. (నిజానికి) వాళ్ళే తమకు తాము అన్యాయం చేసుకున్నారు. ⁶⁷

وَمِنْهُمْ مَّنْ أَخَذْنَا مِنَ الصَّيْحَةِ وَمِنْهُمْ مَّنْ حَسَفْنَا
بِهِ الْأَرْضَ وَمِنْهُمْ مَّنْ أَعْرَفْنَا وَمَا كَانُ اللَّهُ
لِيُظْلِمَهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٢٩﴾

“వారు తిరస్కార వైఖరిలో ముందంజ వేసేవారు కానేకాదు.” వారికి పూర్వం ఎన్నో జాతులు తిరస్కార వైఖరిని ప్రదర్శించాయి. కాని వారందరికీ దుర్గతి పట్టింది.

62. వారిలో ఏ ఒక్కరినీ వదలకుండా - అందరినీ - వారి అత్యాచారాల కారణంగా మేము ముట్టడించాము.

63. ఇది ఆద్ జాతి విషయం. ఈ జాతివారిపై ప్రచండవేగంతో సుడిగాలి వచ్చింది. ఆ గాలి నేలలోని కంకర రాళ్లను పైకి ఎత్తి వారిపై పడవేసింది. వారిని ఆకాశంపైకి తీసుకెళ్ళి క్రిందపడేసింది. దాంతో వారి మాడు బద్దలయ్యేది. ఆ దెబ్బకు వారు ఖర్జూరపు దుంగల్లా తల మొండెం వేరై నేలకొరిగారు (ఇబ్నై కసీర్).

కొంతమంది పండితులు ఈ ఆయతుల్లో ప్రస్తావించబడిన శిక్ష లూత్ జాతికి విధించబడినదని అభిప్రాయపడ్డారు. దీనికోసం వారు ఇబ్నై అబ్బాస్ (రజి) గారి ఒక ఉల్లేఖాన్ని కూడా ఉల్లేఖించారు. అయితే ఈ మాట వాస్తవ విరుద్ధమనీ, ఇబ్నై అబ్బాస్ (రజి) గారు చెప్పినట్లుగా భావిస్తున్న ఉల్లేఖనం పరంపర మధ్యలో ఒకచోట లింకు తెగిందని ఇమామ్ ఇబ్నై కసీర్ తేల్చి చెప్పారు.

64. ఇది సమూద్ జాతి. దైవప్రవక్త హజ్రత్ సాలెహ్ (అలైహిస్సలాం) ఈ జాతి వద్దకు పంపబడ్డారు. వారి కోరికపై ఒక చట్టుబండ నుంచి దేవుని సూచనగా ఆడ ఒంటెను తీసి చూపించటం జరిగింది. కాని ఆ దుర్మార్గులు దైవాన్ని విశ్వసించలేదు సరికదా ఆ ఒంటెను నిర్దాక్షిణ్యంగా చంపేశారు. ఒంటెను చంపిన మూడు రోజుల తరువాత ఒక భయంకరమైన శబ్దం ద్వారా వారు అంతమొందించబడ్డారు.

65. ఇది ఖారూన్ విషయం. అతనికి అపారమైన సిరిసంపదలు, ఖజానాలు వొసగబడ్డాయి. తన తెలివితేటల మూలంగా దేవుడు తనను మెచ్చుకుని ఈ ధనరాసుల్ని తనకు ప్రసాదించాడని ఖారూన్ ప్రకటించాడు. తన అంతస్థును చూసుకుని మిడిసిపడ్డాడు. తాను దైవప్రవక్త మూసా (అలైహిస్సలాం) ఉపదేశాన్ని ఖాతరు చేయవలసిన అవసరం లేదనీ, షరీయతు పరిమితులకు తాను అతీతుణ్ణి అని

41 అల్లాహ్ను వదలి ఇతరులను సంరక్షకులుగా చేసుకున్న వారి ఉదాహరణ సాలెపురుగు లాంటిది. అది (సాలెపురుగు) కూడా తన కోసం ఓ ఇల్లు కట్టుకుంటుంది. మరి వాస్తవానికి ఇంట్లన్నింటికంటే అత్యంత బలహీనమైనది సాలెపురుగు ఇల్లే. ⁶⁸ ఈ సంగతిని వారు తెలుసుకోగలిగితే ఎంత బావుండు!

42 వారు ఆయన్ని కాదని ఎవరెవరిని పిలుస్తున్నారో వాటిని గురించి అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు. ఆయన అపార శక్తి మంతుడు, వివేచనాపరుడు.

43 ప్రజలకు బోధపరచడానికి మేము ఈ ఉపమానాలను ఇస్తున్నాము. ⁶⁹ అయితే జ్ఞానం కలవారు మాత్రమే వీటిని అర్థం చేసుకోగలుగుతారు. ⁷⁰

مَثَلُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْلِيَاءَ كَمَثَلِ الْعَنْكَبُوتِ إِتَّخَذَتْ بَيْتًا وَإِنَّ أَوْهَنَ الْبُيُوتِ لَبَيْتُ الْعَنْكَبُوتِ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿۳۱﴾

إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِ مَنْ سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿۳۲﴾

وَتِلْكَ الْأَمْثَالُ لَضُرْبِهَا لِلنَّاسِ وَمَا يَعْقِلُهَا إِلَّا الْعَالِمُونَ ﴿۳۳﴾

భావించాడు. అందువల్ల దేవుడు అతని పొగరును అణచాలనుకున్నాడు. అతన్ని అతని ధనరాసులతో, నివాస భవనంతో సహా నేలలో కూర్చివేశాడు.

66. ఇది ఫిరోసు వృత్తాంతం. వాడు ఈజిప్టు చక్రవర్తి. కాని దైవాజ్ఞల్ని ఉల్లంఘించాడు. తనను దైవాంశ సంభూతునిగా తలపోశాడు. ఒక దశలో తనే అందరి ప్రభువునని ప్రకటించేసుకున్నాడు. మూసా (అలైహిస్సలాం) సందేశాన్ని విశ్వసించిన ఇస్రాయిల్ వంశీయులకు స్వేచ్ఛనొసగటానికి నిరాకరించి వారిపై అత్యాచారాలు సాగించాడు. ఎట్టకేలకు అల్లాహ్ ఒకనాడు ఉదయం అతన్ని, అతని సేనల సమేతంగా సముద్రంలో ముంచివేశాడు.

67. అల్లాహ్ అనవసరంగా ఎవరికీ అన్యాయం చేయడు. ఆయన పరమ న్యాయశీలుడు. పూర్వపు జాతులలో ఎవరిపై ఏ శిక్ష వచ్చిపడినా అది వారి స్వయంకృతం వల్లనే వచ్చిపడింది. దైవతిరస్కారానికి, బహుదైవారాధనకు, పెద్ద పెద్ద పాపాలకు ఒడిగట్టి వారు దైవాగ్రహానికి పాత్రులయ్యారు.

68. సాలెగూడు ఎంత బలహీనంగా, పేలవంగా ఉంటుందో తెలిసిందే. చేత్తో తాకితేనే తెగిపోతుంది. అల్లాహ్ ను కాదని ఇతర దేముళ్ళను ఆశ్రయించటం, వారు తమ అక్కరలను తీరుస్తారని తలపోయటం కూడా అటువంటిదే. అది నిష్ప్రయోజనం

44 అల్లాహ్ ఆకాశాలనూ, భూమినీ సత్య బద్ధంగా (పరమార్థం దృష్ట్యా) సృష్టించాడు. ⁷¹ విశ్వసించే వారి కోసం ఇందులో గొప్ప నిదర్శనం ఉంది. ⁷²

45 (ఓ ప్రవక్తా!) నీ వైపుకు పంపబడిన (వహీ చేయబడిన) గ్రంథాన్ని పారాయణం చేస్తూ ఉండు. ⁷³ నమాజును నెలకొల్పు. ⁷⁴ నిశ్చయంగా నమాజ్ సిగ్గుమాలినతనం

خَلَقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّمُؤْمِنِينَ ﴿٧١﴾

أَتْلُ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ وَأَقِمِ الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَلَذِكْرُ اللَّهِ أَكْبَرُ

తప్ప మరేమీ కాదు. వారు ఎవరినీ ఏ విధంగా కూడా ఆదుకోలేరు. కాబట్టి దైవేతరుల ఆశ్రయాన్ని పొందటం, సాలెగూడుపై ఆధారపడటం వంటిదే. ఒకవేళ వారు బలవంతులు, ప్రయోజకులై ఉంటే తమను పూజించే వారికి తప్పక సహాయపడేవారు. కాని వారెవరికీ ఎన్నడూ సహాయపడలేదన్నది జగద్విదితం.

69. అంటే అలసత్వం నుంచి వారిని అప్రమత్తం చేయటానికి, షిర్క్ (బహుదైవారాధన) యొక్క వాస్తవికతను తేటతెల్లం చేయటానికి, సన్మార్గాన్ని వివరించటానికిగాను మేము ఈ దృష్టాంతాలను ఇస్తున్నాము.
70. ఇక్కడ 'జ్ఞానం' అంటే దైవజ్ఞానం, ధర్మ (షరీయతు) జ్ఞానం, నిదర్శనాల జ్ఞానం అని అర్థం. వీటిపై యోచన చేసే వారికి సత్యమార్గం బోధపడుతుంది. సన్మార్గం కోసం వారి హృదయ కవాటాలు తెరచుకుంటాయి.
71. అంటే ఆయన ఈ విశ్వవ్యవస్థను ఉత్తుత్తిగా, నిరర్థకంగా సృష్టించలేదు. దీని వెనుక ఓ గొప్ప పరమార్థం ఉంది.
72. అంటే దేవుని ఉనికికి, ఆయన శక్తికి, వివేచనకు సంబంధించిన గొప్ప నిదర్శనం అన్నమాట! ఈ నిదర్శనాల ఆధారంగానే వారు నిజదైవం ఒక్కడే అని, ఆయన తప్ప మరో ఆరాధ్యదైవం లేడని గ్రహిస్తారు.
73. దివ్య ఖుర్ఆన్ ఉత్త పుణ్యానికి చదివే గ్రంథం కాదు. దాని పారాయణం వెనుక గొప్ప ఆశయాలు ఉన్నాయి. దాన్ని పారాయణం చేయటంతో పాటు దాన్ని అర్థం చేసుకునేందుకు యత్నించాలి. అందలి వచనాలపై చింతన చేయాలి. వాటి లోతుల్లోకి పోవాలి. వాటిని ఎల్లరికీ ప్రబోధించాలి. వాటిని స్వయంగా ఆచరించటమే గాకుండా, వాటి ద్వారా ప్రజల జీవితాలను తీర్చిదిద్దాలి - ఖుర్ఆన్ పారాయణంలో ఈ భావాలన్నీ ఇమిడి ఉన్నాయి.
74. ఎందుకంటే నమాజును చిత్తుశుద్ధితో చేసినట్లయితే దాని ద్వారా అల్లాహ్ తో మనిషి సంబంధం పటిష్టమవుతుంది. మనిషికి నమాజు మూలంగా దైవసహాయం

నుంచి, చెడు విషయాల నుంచి ఆపు తుంది.⁷⁵ నిశ్చయంగా అల్లాహ్ సృరణ చాలా గొప్ప విషయం (అన్న సంగతిని మరువరాదు).⁷⁶ మీరు చేసేదంతా అల్లాహ్ కు తెలుసు.

وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ ﴿۷۶﴾

అందుతుంది. జీవితంలో అడుగుడుగునా దాని ద్వారా మనిషికి సహనస్థయిర్యాలు ఒనగూడుతాయి. మనిషి సంకల్పం దృఢతరం అవుతుంది. అతనికి సన్మార్గం లభిస్తుంది. అందుకే దివ్య ఖుర్ఆన్ లో “ఓ విశ్వాసులారా! సహనం ద్వారా, నమాజు ద్వారా (దైవ) సహాయం అర్థించండి” (అల్ బఖర-153) అని ఉపదేశించటం జరిగింది.

మరి ఈ నమాజుగానీ, సహనంగానీ కంటికి కనిపించే వస్తువులు కావు. కంటికి కనిపించే వస్తువులైతే మనిషి వాటిని పట్టుకుని సహాయం అర్థించేవాడేమో! కాని అవి కంటికి కానరాని వస్తువులు. వాటి ద్వారా మరి దైవసహాయం అర్థించాలంటే వీలైనంత ఎక్కువగా నమాజులో నిమగ్నం కావాలి. ఏకాగ్రతతో నమాజు చేయాలి. దేవుడు విధిగా చేసిన నమాజులతో పాటు అదనపు (నఫిల్) నమాజులు కూడా చేయాలి. ఈ నమాజు ద్వారా దాసునికి ప్రభువు సామీప్యం లభిస్తుంది. అడుగుడుగునా దేవుని తోడ్పాటు, మార్గదర్శకత్వం ప్రాప్తమవుతూ ఉంటాయి. అందుకే రాత్రిపూట-ఏకాంతంలో - తహజ్జుద్ నమాజును చేస్తూ ఉండమని అంతిమ దైవప్రవక్త (సఅసం)కు తాకీదు చేయబడింది. ఎందుకంటే ఆయన (సఅసం)కు దేవుని తరపున ఓ మహత్కార్యం అప్పగించబడింది. ఆ కార్యం నెరవేరాలంటే ఆయన (స)కు దేవుని తోడ్పాటు ఎంతైనా అవసరం. అందుకే మహాప్రవక్త (సఅసం) ఎప్పుడు, ఏ సంకట పరిస్థితి ఎదురైనా నమాజు ద్వారా దైవసహాయం అర్థించేవారు (ముస్సద్ అహ్మద్; అబూ దావూద్).

75. అంటే - నీతిబాహ్యమైన పనుల నుండి, చెడు చేష్టలనుంచి మనిషిని ఆపటంలో నమాజు కీలక పాత్ర పోషిస్తుంది. మందులు రోగ నివారణకై ఎలా పనిచేస్తాయో అలాగే నమాజు కూడా. అయితే ఇదంతా ఎప్పుడు సాధ్యమవుతుంది? రెండు నియమాలకు కట్టుబడినప్పుడే. ఒకటి : మందులను క్రమం తప్పకుండా తినాలి. వైద్యుడు సూచించిన వేళల్లో మందు తీసుకోవాలి. తగు మోతాదులో తీసుకోవాలి. రెండు: వైద్యుడు సూచించిన జాగ్రత్తల్ని ఖచ్చితంగా పాటించాలి. అంటే పత్యం చేయాలి. మందులు చూపే గుణాన్ని పోగొట్టే ఆహారపదార్థాలకు, అలవాట్లకు దూరంగా ఉండాలి. అప్పుడే వ్యాధి నయమవుతుంది. నమాజు కూడా అంతే. అల్లాహ్ నమాజులో చాలా గొప్ప ఆధ్యాత్మిక శక్తిని, రోగనివారణ గుణాన్ని పొందుపరచాడు. నిస్సందేహంగా అది మనిషిని నీతిమాలినతనం నుంచి, అక్రమాల నుంచి నిరోధిస్తుంది. కాని నమాజును మహాప్రవక్త (స) పద్ధతి ననుసరించి చేయాలి. దాని నియమ

46 ఉత్తమ పద్ధతిలో తప్ప గ్రంథవహులతో వాదించకండి. 77 అయితే వారిలోని దుర్మార్గులతో (వాదులాడటం సమంజసమే). 78 “మేము మా వద్దకు పంపబడిన గ్రంథాన్నీ, మీ వద్దకు పంపబడిన

وَلَا تُجَادِلُوا أَهْلَ الْكِتَابِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ ۗ إِلَّا
الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ وَقَوْلُوا آمَنَّا بِالَّذِي أُنزِلَ إِلَيْنَا

నిబంధనల్ని ఖచ్చితంగా దృష్టిలో పెట్టుకుని మరీ చేయాలి. ఉదాహరణకు :
1. చిత్తశుద్ధితో, దైవప్రసన్నతను చూరగానే ఉద్దేశంతో నమాజు చేయాలి. 2. బాహ్య పరిశుద్ధతతో పాటు ఆత్మశుద్ధికి కట్టుబడి ఉండాలి. నమాజు చేస్తున్నప్పుడు మనసులో అల్లాహ్ తప్ప ఇతరత్రా ఆరాధ్య దైవాలకు చోటు కల్పించకూడదు. 3. నమాజును నిర్ణీత వేళల్లో చేయాలి. సామూహికంగా (ఫర్ద్) నమాజు చేయాలి. 4. నమాజులోని మౌలికాంశాలను (అంటే ఖీరాత్, రుకూ, ఖౌమా, సజ్దలు మొదలగునవి) చక్కగా నిర్వర్తించాలి. 5. నమాజులో భయము, భక్తి, అణకువ, అశక్తత ఉట్టిపడుతూ ఉండాలి. 6. నమాజులను స్థిరంగా చేస్తూ ఉండాలి. అంటే నాగాలేకుండా నమాజులు చేయాలి. 7. ధర్మసమ్మతమైన ఉపాధి ద్వారా జీవనావసరాలను తీర్చుకోవాలి.

ఈనాడు మనం నమాజులైతే చేస్తున్నాం. కాని ఈ షరతులను మాత్రం విస్మరిస్తున్నాం. అందుకే దివ్య ఖుర్ఆన్ లో పేర్కొనబడిన మార్పు మన జీవితాలలో కనిపించటం లేదు. “నమాజు చెడుల నుంచి ఆపుతుంది” అన్న వాక్యాన్ని కొంతమంది పండితులు ‘అజ్జు’గా భావించారు. అంటే నమాజు చేసేవారు చెడు విషయాలకు దూరంగా ఉండాలన్నది ఖుర్ఆన్ ఆదేశం.

76. మనిషిని నీతిబాహ్యత నుంచి, చెడుల నుంచి ఆపటంలో దైవనామస్మరణ నమాజు కన్నా ఎక్కువ ప్రభావవంతం అవుతుంది. ఎందుకంటే మనిషి నమాజులో లీనమై ఉన్నంతసేపూ, అతనెలాగూ చెడులకు దూరంగా ఉంటాడు. కాని నమాజును ముగించుకుని బయటకు వచ్చిన తరువాత నలువైపులా చెడుల ప్రబలి ఉంటాయి. ఆ సమయంలో అతను గనక దైవనామ స్మరణ చేస్తూ ఉన్నట్లయితే, ఆ చెడుల నుంచి అతను సురక్షితంగా ఉండగలుగుతాడు.
77. ఎందుకంటే వారు జ్ఞానులు. అన్నీ తెలిసినవారు. విషయాన్ని అర్థం చేసుకునే శక్తి వారిలో ఉంది. అందువల్ల వారితో ఎంతో సౌమ్యంగా మాట్లాడాలి. హేతుబద్ధంగా చర్చించాలి. మాటల మధ్య అవాంఛనీయ ఘటన ఏదీ జరగకుండా జాగ్రత్తపడాలి. మృదు సంభాషణ, హుందాతనం వారిని ఆకట్టుకోవచ్చు.
78. సంవాదన సందర్భంగా ఎవరైనా బరి తెగించి వ్యవహరిస్తే, విషయాన్ని వక్రీకరించ జూస్తే అట్టి పరిస్థితిలో మీరు కూడా గట్టిగా మాట్లాడవచ్చు. ఈ ఆయతులోని మొదటి

గ్రంథాన్ని కూడా విశ్వసిస్తున్నాం.⁷⁹ మా ఆరాధ్య దేవుడూ, మీ ఆరాధ్య దేవుడూ ఒక్కడే. మేము ఆయన ఆజ్ఞలకే కట్టుబడి ఉన్నాము” అని స్పష్టంగా చెప్పేయండి.

47 మరి ఇదేవిధంగా మేము నీ వైపునకు మా గ్రంథాన్ని అవతరింపజేశాము. అందువల్ల (పూర్వం) మేము గ్రంథం వాసగబడిన వారు దీనిని విశ్వసిస్తారు.⁸⁰ వీరిలో (మక్కా ముషిక్కులలో) కూడా కొందరు దీనిని విశ్వసిస్తారు.⁸¹ అవిశ్వాసులు మాత్రమే మా ఆయతులను త్రోసి వుచ్చుతారు.

48 (ఓ ప్రవక్తా!) ఇంతకు ముందు నువ్వు ఏ గ్రంథాన్నీ చదివినవాడవు కావు,⁸² ఏ గ్రంథాన్నీ నీ కుడిచేత్తో వ్రాసిన వాడవు కావు.⁸³ ఒకవేళ అదేగనక జరిగివుంటే

وَأَنْزَلَ إِلَيْكُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَ وَإِجْدُ وَمَنْ لَهٗ
مُسْلِمُونَ ﴿۷۹﴾

وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ فَالَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يُؤْمِنُونَ
بِهِ وَمِنْ هَؤُلَاءِ مَنْ يُؤْمِنُ بِهِ وَمَا يَجْحَدُ بِاللَّيْتِنَا
إِلَّا الْكٰفِرُونَ ﴿۸۰﴾

وَمَا كُنْتَ تَتْلُو مِنْ قَبْلِهِ مِنْ كِتَابٍ وَلَا تَخِطُّهُ بِيَمِينِكَ

ఆదేశం ఇస్తాం స్వీకరించిన గ్రంథవహులను సూచిస్తోందనీ, రెండవ ఆదేశం మాత్రం ఇస్తాం స్వీకరించకుండా, యూద లేక క్రైస్తవ మతంపైనే పాతుకుపోయిన వారికి వర్తిస్తుందని కొంతమంది అభిప్రాయపడ్డారు. ‘దుర్మార్గులు’ (అల్లజీన జలమూ) అంటే ముస్లింలపై దాడికి ప్రయత్నాలు చేసే గ్రంథవహులనీ, ఇటువంటివారు ముస్లింలతో యుద్ధం చేసే పరిస్థితుల కోసం ఎదురుచూస్తుంటారనీ, అందుకని ఇటువంటివారి దాడుల్ని తిప్పికొట్టవచ్చనీ మరికొంతమంది అభిప్రాయపడ్డారు.

79. అంటే - దివ్య ఖుర్ఆన్ కు పూర్వం అవతరించిన తౌరాతు, ఇంజీలు గ్రంథాలను కూడా మేము నమ్ముతున్నాము. అవి కూడా దైవగ్రంథాలే. అంతిమ దైవప్రవక్త ముహమ్మద్ (స) ప్రభువంటి వరకూ ఈ గ్రంథాలే దేవుని శాసనంగాలుగా ఉండేవి.

80. అంటే - అబ్దుల్లా బిన్ సలాం (రజిఅన్) ప్రభృతులన్నమాట! వారు పూర్వం తమ గ్రంథాలను అనుసరించేవారు. ఖుర్ఆన్ అవతరించిన పిదప వారు దానిని అనుసరించ సాగారు. ‘గ్రంథం ఇవ్వబడినవారు’ అంటే దాన్ని ఆచరించినవారు అని అర్థం. ఎవరయితే గ్రంథాన్ని ఆచరించలేదో వారసలు “గ్రంథం ఇవ్వబడినవారే” కాదు.

81. ‘వీరిలో కొందరు’ అంటే మక్కావాసులు అని భావం.

82. ఎందుకంటే మహాప్రవక్త (సఅసం) చదువురాని వారు, నిరక్షరాస్యులు.

ఈ మిథ్యావాదులు (నీ విషయం లో) సందేహానికి లోనయ్యేవారే. ⁸⁴

49 అసలు ఇవి (ఈ ఖుర్ఆన్ వచనాలు) జ్ఞానం వాసగబడినవారి హృదయాలలో (పదిలమై) ఉన్న స్పష్టమైన ఆయతులు. ⁸⁵ మా ఆయతులను దుర్మార్గులు తప్పు మరెవరూ త్రోసిపుచ్చరు.

50 “ఇతని ప్రభువు తరపున ఇతనిపై కొన్ని నిదర్శనాలు (మహిమలు) ఎందుకు అవతరింపజేయబడలేదు?” అని వారు అన్నారు. “నిదర్శనాలన్నీ అల్లాహ్ వద్ద ఉన్నాయి. నేను స్పష్టంగా హెచ్చరించే వాణ్ణి మాత్రమే” ⁸⁶ అని వారికి చెప్పు.

51 మేము నీపై గ్రంథాన్ని అవతరింప జేశాము. అది వారికి చదివి వినిపించ బడుతోంది. విశ్వసించేవారి కొరకు ఇందులో కారుణ్యమూ ఉంది, హితబోధ కూడా ఉంది. ⁸⁷ ఏమిటి? ఇది వారికి సరిపోదా? ⁸⁸

إِذَا الرُّبَابُ الْمُبْطُونَ ﴿٢٩﴾

بَلْ هُوَ الْبَيْتُ بَيِّنَاتٍ فِي صُدُورِ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَمَا يَحْجِدُونَ
بِآيَاتِنَا إِلَّا الظُّلُمُونَ ﴿٣٠﴾

وَقَالُوا لَوْلَا أُنزِلَ عَلَيْهِ الْكِتَابُ مِن رَّبِّهِ قُلْ إِنَّمَا الْأَنْبِيَاءُ عِنْدَ اللَّهِ
وَأَلَّمْنَا أَنَا نَبِيًّا يُرْسِلُونَ ﴿٣١﴾

أَوَلَمْ يَكْفُرْهُمْ أَنَّا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ يُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ
لَرَحْمَةً وَذِكْرَىٰ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٣٢﴾

83. ఏదన్నా వ్రాయాలన్నా అక్షరజ్ఞానం అవసరమే. అంతకు ముందు ఆయన (స) ఎవరి దగ్గరా విద్యాభ్యాసం చేయలేదు.

84. ఓ ముహమ్మద్ (సఅసం)! నువ్వేగనక చదువుకున్నవాడవై, వ్రాయగలిగేవాడై ఉంటే ఏ గురువు దగ్గరో ఇదంతా నేర్చుకుని వచ్చి ప్రజలకు వినిపిస్తున్నావని వారు ఆరోపించి ఉండేవారు.

85. అంటే ఈ గ్రంథం (దివ్య ఖుర్ఆన్) ను కంఠస్థం చేసిన ‘హాఫిజుల’ మనోఫలకాలపై అది చెక్కుచెదరకుండా - సురక్షితంగా - ఉంది.

86. ఏ సూచనలను ఎవరికి ఇవ్వాలో, ఏది ఎక్కడ ఉపయోగకరంగా ఉంటుందో అల్లాహ్ కే బాగా తెలుసు. ఈ విషయంలో అల్లాహ్ యే సర్వాధికారి. నా బాధ్యత కేవలం విషయాన్ని చేరవేయటం వరకే అని దీని భావం.

87. అంటే - ఈ గ్రంథం దైవగ్రంథమనీ, దేవుడు దీనిని మానవ మార్గదర్శకత్వం నిమిత్తం పంపాడని నమ్మేవారి కొరకు ఇది ఎంతో శ్రేయోదాయకంగా ఉంటుంది. ఈ నమ్మకం గలవారే ఈ గ్రంథం ద్వారా ప్రయోజనం పొందగలుగుతారు.

88. వారు పదే పదే నిదర్శనాల (మహిమల) గురించి ప్రశ్నిస్తున్నారు కదూ! ఖుర్ఆన్

52 (ఓ ప్రవక్తా!) వారికి చెప్పు : “మీకూ - నాకూ మధ్య సాక్షిగా అల్లాహ్ చాలు. 89 భూమ్యాకాశాలలో వున్న ప్రతిదీ ఆయనకు తెలుసు. అసత్యాన్ని నమ్మి, అల్లాహ్ ను తిరస్కరించిన వారే 90 తీవ్రంగా నష్టపోయే వారు.” 91

53 వాళ్లు శిక్ష కోసం నిన్ను తొందరపెడు తున్నారు. 92 (నా తరపునే గనక) ఒక సమయం నిర్ధారించబడకుండా ఉన్నట్లయితే ఈ పాటికి శిక్ష వీళ్ళ వద్దకు వచ్చి ఉండేదే. 93 వారికి తెలియని స్థితిలో

قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ شَهِيدًا يَعْلَمُ بَأْسِيَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْبَاطِلِ وَكَفَرُوا بِاللَّهِ أُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٩٠﴾

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَلَوْلَا إِجْرُ الْمُسَىءِ لَجَاءَهُمُ الْعَذَابُ

కన్నా పెద్ద మహిమ ఇంకేముంటుందట!? ఏమిటి, ఈ ఖుర్ఆన్ వారికి చాలదా? ఈ ఖుర్ఆన్ లాంటి గ్రంథాన్ని రచించి తీసుకురమ్మని లేదా కనీసం ఒక సూరావైనా తెమ్మని లోగడ వారికి సవాలు చేయటం జరిగింది. కాని వారు ఈ సవాలును ఎలాగూ స్వీకరించలేకపోయారు. ఎంతో అద్భుతమైన, అమోఘమైన ఖుర్ఆన్ వాణి ద్వారా కూడా వారు ప్రభావితులు కానపుడు మూసా, ఈసాలకు ఇవ్వబడిన మహిమల్లాంటి మహిమల ద్వారా కూడా ప్రభావితులవుతారన్న గ్యారంటీ ఏమిటి?

89. నేను దైవప్రవక్తనని, నాపై అవతరించిన గ్రంథం దైవగ్రంథం అని నేను మీకు చెబుతున్నా మీరు వినటం లేదుకదూ! సరే ఈ విషయంలో మీకూ - నాకూ మధ్య అల్లాహ్ యే సాక్షిగా ఉన్నాడు.

90. అంటే ఆరాధనలకు అర్హుడైన నిజ దైవం (అల్లాహ్) ఉండగా, ఆయన్ని కాదని వారు దైవేతరులను ఆశ్రయిస్తున్నారు. అందువల్ల వారు అసత్యవాదులు.

91. ఎందుకంటే వారి ఆలోచనలు దురాలోచనలు. వారి భావాలు మిథ్యాభావాలు. అందుకే వారు విశ్వాసం బదులు అవిశ్వాసం వైపుకు మొగ్గుతారు. సన్మార్గం బదులు అపమార్గాన్ని అవలంబించారు. తత్కారణంగా వారు నష్టాన్ని చవిచూడాల్సి వస్తుంది.

92. వారు ప్రవక్త సందేశాన్ని విని, విధేయత చూపాల్సింది పోయి “నువ్వు నీ వాదనలో సత్యవంతుడవే అయితే, ఆ శిక్షను మాపై తీసుకు రా?!” అని కోరుతున్నారు.

93. వారు అవలంబిస్తున్న వైఖరిని బట్టి చూస్తే ఏనాడో వాళ్ళను శిక్ష కబళించి ఉండాల్సింది. అయితే ప్రతి జాతికి కొంత గడువు ఇవ్వటం మా సంప్రదాయం. ఆ గడువు పూర్తికాగానే మా శిక్ష వారిని ముట్టడిస్తుంది.

అది వారిపై అమాంతం వచ్చి పడటం ఖాయం. ⁹⁴

54 వారు శిక్ష కోసం హదావిడి చేస్తున్నారు కదూ! ఎట్టి పరిస్థితిలోనూ నరకం అవిశ్వాసులను ముట్టడించనున్నది. ⁹⁵

55 ఆ రోజు శిక్ష వారి పైనుంచి, వారి పాదాల క్రింద నుంచి వారిని ఆక్రమించు కుంటూ ఉంటుంది. అప్పుడు (అల్లాహ్) ⁹⁶ వారితో “మీరు చేసుకున్న కర్మల రుచి చూడండి” అని అంటాడు.

56 విశ్వసించిన ఓ నా దాసులారా! నా భూమి ఎంతో విశాలమైనది. కనుక మీరు నన్నే ఆరాధించండి. ⁹⁷

وَلِيَأْتِيَنَّهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٩٤﴾

﴿٩٥﴾ يَتَخَلَّوْنَكَ بِالْعَذَابِ وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةٌ بِالْكَافِرِينَ ﴿٩٥﴾

يَوْمَ يُعْذِرُكَ الْعَذَابُ مِنْ فَوْقِهِمْ وَمِنْ تَحْتِ أَرْجُلِهِمْ

﴿٩٦﴾ وَيَقُولُ دُوْقُوا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٩٦﴾

﴿٩٧﴾ يُعْبَادِي الَّذِينَ آمَنُوا إِنِّي وَإِسْعَىٰ قَائِلًا يٰٓأَيُّهَا عِبَادِيَ

94. ఆ గడువు పూర్తి కాగానే అకస్మాత్తుగా శిక్ష వారిపై వచ్చిపడుతుంది. అయితే ఏ క్షణాన ఆ గడువు నిర్ధారించబడిందో వారికి ఏమీ తెలీదు. మక్కాలోని అవిశ్వాసుల కోసం దేవుడు ఆ క్షణాన్ని రాసి పెట్టాడు. బద్దె యుద్ధంలో ఎదురైన ఘోరపరాజయం కూడా ఇందులో భాగమే. ప్రళయ ఘడియ కూడా ఇందులో ఒక భాగమే. ఆ ఘడియ సంభవించిన నాటినుంచీ అవిశ్వాసులు శాశ్వతంగా యాతనను అనుభవిస్తూ ఉండాల్సిందే.

95. “యస్తాజిలూనక” (يَسْتَجِئُونَكَ) అనే పదం రెండుసార్లు ప్రయోగించబడింది. తొలిసారి పదం సమాచారాన్ని తెలియజేస్తుంది. రెండవసారి ఆశ్చర్యార్థకంగా ఉంది. నిజానికి నరకం వారిని క్రమ్ముకుంటూ వస్తోంది. అయినా వాళ్లు నరకయాతన కోసం తొందరపెట్టున్నారే?! రానున్న ప్రతి విపత్తూ దరిదాపుల్లోనే ఉంటుంది. అది దూరాన ఉందని ఎందుకనుకుంటున్నారు?

96. ఈ మాటలను చెప్పేవాడు అల్లాహ్ కావచ్చు లేక దైవదూత కూడా కావచ్చు. నలువైపుల నుంచీ నరకయాతన వారిని చుట్టుముడుతున్నప్పుడు వారినుద్దేశించి ఈ మాటలనబడతాయి.

97. ఈ సువిశాలమైన భూమిలో ఎక్కడైనా అల్లాహ్ ను ఆరాధించటం కష్టమైనట్లుంటే ఒక చోటి నుంచి మరోచోటికి వలసపోండి. మీరెక్కడ ఉన్నా మీ ప్రభువును ఆరాధిస్తూ ఉండాలి. ఆయన సమ్మతించిన జీవన విధానాన్ని అవలంబించాలి. మక్కాకు చెందిన ముస్లింలు మొదట అబీసీనియా దేశానికి, ఆ తరువాత మదీనా నగరానికి వలస పోయిన సంఘటన మనకు ఆదర్శప్రాయంగా ఉండాలి.

57 ప్రతి ప్రాణీ మరణం రుచి చూడవలసిందే. మరి మీరంతా నా వైపునకే మరలించబడతారు. ⁹⁸

58 ఎవరు విశ్వసించి మంచిపనులు చేశారో వారికి మేము స్వర్గంలోని ఎత్తయిన మేడలలో చోటు కల్పిస్తాము. వాటి క్రింద కాలువలు ప్రవహిస్తూ ఉంటాయి. ⁹⁹ వారక్కడ శాశ్వతంగా ఉంటారు. ¹⁰⁰ సదాచరణ చేసిన వారికి లభించిన ఈ ప్రతిఫలం ఎంత మంచిది!

59 వారు సహనం వహించిన వారు, ¹⁰¹ తమ ప్రభువునే నమ్ముకున్నవారు. ¹⁰²

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ ثُمَّ إِلَيْنَا تُرْجَعُونَ ﴿٥٧﴾

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُبَوِّئَنَّهُم مِّنَ الْجَنَّةِ غُرًّا
وَأَنْجُرِي مِّنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا نِعْمَ أَجْرُ الْعَامِلِينَ ﴿٥٨﴾

الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٥٩﴾

98. మృత్యువు ప్రతి ఒక్కరినీ వెంటాడుతూనే ఉంది. ప్రతి ఒక్కరూ దాన్ని చవిచూడాల్సిందే. మీరు దైవమార్గంలో వలసపోయినా, వలసపోకుండా ఇంటిపట్టునే ఉండిపోయినా - చావు రాకుండా ఉండదు. అందువల్ల మీరు మీ ఇల్లా వాకిలిని, బంధుమిత్రులను, స్వస్థలాన్ని వదలిపోవటానికి ఊగిసలాడకూడదు. మృత్యువుకు భయపడకూడదు. అది రావలసిన సమయంలో వచ్చి తీరుతుంది. అయితే మీరు దైవారాధన చేస్తున్న స్థితిలో, దైవవిధేయులుగా ఉన్న స్థితిలో మరణిస్తే శాశ్వతమైన పరలోక సౌఖ్యాలను పొందుతారు. మరణించిన తరువాత అందరూ మరలించబడేది మీ ప్రభువు వైపుకే కదా!

99. స్వర్గవాసుల నివాస భవనాలు చాలా ఎత్తుగా ఉంటాయి. వాటి క్రింద పిల్లకాలువలు ప్రవహిస్తూ ఉంటాయి. ఆ కాలువలు నీటి కాలువలు, పాల కాలువలు, తేనె కాలువలు, మధువు కాలువలు అయి ఉంటాయి. ఆ కాలువలను వారు ఏ వైపుకు తీసుకుపోదలిస్తే ఆ వైపుకే ప్రవహిస్తాయి.

100. ఆ స్వర్గ వనాలలో వారు కలకాలం ఉంటారు. వారికి వృద్ధాప్య భయంగానీ, మరణ భయంగానీ ఉండదు. ఆ స్థలం నుంచి వేరొక చోటికి తరలించబడతామేమోనన్న చింత కూడా ఉండదు.

101. ఎందుకంటే వారు ఇహలోక జీవితంలో - ధర్మమార్గంలో - నిలకడ కలిగి ఉన్నారు. ఇల్లా వాకిలిని వదలి వలసపోయారు. దైవప్రసన్నత కోసం తమ కుటుంబీకుల, ఆలుబిడ్డల ఎడబాటును భరించారు.

102. ధార్మిక విషయాల్లోనూ, ప్రాపంచిక వ్యవహారాల్లోనూ వారు అల్లాహ్ నే పూర్తిగా

60 ఎన్నో జంతువులు¹⁰³ తమ ఆహారాన్ని మోసుకుంటూ తిరగవు.¹⁰⁴ వాటికీ, మీకు కూడా అల్లాహ్ యే ఉపాధిని ఇస్తున్నాడు.¹⁰⁵ ఆయన అంతా వినేవాడు, అన్నీ తెలిసినవాడు.¹⁰⁶

وَمَا يَكْفُرُ مِنْ دَابَّةٍ لَّا تَحْمِلُ رِزْقَهَا ۗ وَاللَّهُ يَرُؤُهَا وَإِيَّاكُمْ ۗ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٦٠﴾

నమ్ముకున్నారు. ఆయనపైనే భరోసా చేశారు. కష్టకాలంలో కూడా నిజదైవంపైనే భారం మోపారు.

103. 'ఎన్నో జంతువులు' అంటే లెక్కలేనన్ని జంతువులు.

104. ఎందుకంటే తమ ఆహారాన్ని మోసుకుంటూ తిరిగే శక్తి వాటికి లేదు. అలాగే అవి తమ ఆహారపదార్థాలను నిలువ చేసి ఉంచలేవు. దీనిభావం ఏమిటంటే ఆహారం లేక ఉపాధి ఏదో ఒక ప్రత్యేక స్థలానికి, ప్రత్యేక జీవులకు ప్రత్యేకం కాదు. దైవప్రసాదితమైన ఆహారం సర్వసాధారణమయినది. ఎవరు ఎక్కడ ఉన్నా వారిపేర రాసిపెట్టిన ఆహారం తప్పక లభిస్తుంది. కనుక దైవమార్గంలో వలసపోవలసి వచ్చినప్పుడు ప్రజలు తమ జీవనోపాధి గురించి అదేపనిగా చింతించాల్సిన అవసరం లేదు. మహాప్రవక్త ప్రియసహచరుల (రజి) ఉదాహరణ మనముండు ఉంది. వారు దైవమార్గంలో వలసపోయిన మీదట మునుపటికంటే శ్రేష్ఠమయిన జీవనోపాధిని దేవుడు వారికి ప్రసాదించాడు. అంతేకాదు, అచిరకాలంలోనే అరేబియాలోని పెక్కు ప్రాంతాలకు వారిని అధికారులుగా చేశాడు.

105. మీలో కొందరు బలవంతులుగా ఉండగా, మరి కొందరు బలహీనులుగా ఉన్నారు. కొందరి దగ్గర ఒనరులు పుష్పలంగా ఉంటే, మరికొందరి దగ్గర ఒనరులే లేవు. కొందరు స్వస్థలంలో ఉంటే, మరి కొందరు ఆస్తిపాస్తులను వదలుకుని పరదేశాలకు వలసపోయి జీవిస్తున్నారు. కాని వారందరికీ జీవనోపాధి సక్రమంగా లభిస్తోంది. భూమిలోపల తలదాచుకుంటున్న చీమలు మొదలుకుని, గాలిలో ఎగిరే పక్షులు, నీటిలో నివసించే చేపలు, నీటి జంతువుల వరకు అన్నింటికీ అల్లాహ్ యే ఆహారాన్ని సమకూరుస్తున్నాడు. కనుక అల్లాహ్ ను విశ్వసించేవారు పేదరికానికి, ఆకలిబాధకు భయపడి దైవమార్గంలో హిజ్రత్ చేయడానికి వెనుకాడరాదు. ఎందుకంటే మీకూ, సమస్త జీవరాసులకు ఆహారాన్ని సమకూర్చేవాడు ఆ నిజదైవమే.

106. మీ కర్మల గురించి ఆయనకు బాగా తెలుసు. మీరు వ్యక్తపరిచేదీ, హృదయాలలో దాచి ఉంచేది కూడా ఆయనకు తెలుసు. కాబట్టి మీరు కేవలం ఆయనకే భయపడాలి. ఆయన తప్ప వేరితరులకు భయపడకూడదు. ఆయన విధేయతలోనే మీ సాఫల్యం ఇమిడి ఉంది. ఆయన అవిధేయతే మీ పతనానికి హేతువు అని తెలుసుకోండి.

61 భూమ్యాకాశాలను సృష్టించిన వాడె వడు? సూర్యచంద్రులను పనిలో నిమగ్నుల్ని చేసినవాడెవడు? అని సువ్వు వారిని అడిగితే 'అల్లాహ్' అని వారు చెబుతారు. ¹⁰⁷ మరలాంటప్పుడు వారు (సత్యం నుంచి) ఎలా తిరిగిపోతున్నారు? ¹⁰⁸

62 అల్లాహ్ తన దాసులలో తాను తలచిన వారికి విస్తృతంగా ఉపాధిని ఇస్తాడు. తాను తలచిన వారికి పరిమితంగా ఇస్తాడు. ¹⁰⁹ నిశ్చయంగా అల్లాహ్ ప్రతిదీ తెలిసినవాడు. ¹¹⁰

وَلَيْن سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَحَرَ الشَّمْسِ وَالْقَمَرَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ فَأَلَّى يُؤْتُونَكَونَ ﴿۱۱﴾

إِنَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَهُ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿۱۲﴾

107. ఈ ముష్లిక్కులు కేవలం దేవుని ఏకత్వం (తౌహీద్) మూలంగా ముస్లింలను బాధిస్తున్నారు. మరి చూడబోతే వారి ఆంతర్యంలోనే దేవుని ఏకత్వపు భావన దాగివుంది. భూమ్యాకాశాలను - ఏమీ లేని స్థితిలో నుంచి - సృష్టించినదెవరు? అని వారిని అడిగితే అల్లాహ్ అని వారు స్వయంగా ఒప్పుకుంటారు. సూర్యచంద్రులను వాటి కక్ష్యలో నడిపించేదెవరు? అని ప్రశ్నిస్తే అల్లాహ్ అని వారు అంగీకరిస్తారు. అంగీకరించటం తప్ప వారికి వేరే మార్గాంతరం లేదు కూడా. కాని సత్యస్వీకరణ దగ్గరికి వచ్చేసరికి వారు పలాయనవాదాన్ని అనుసరిస్తున్నారు.

108. ఆధారాలు, నిదర్శనాలన్నీ తేటతెల్లమైనాక కూడా వారు సత్యంపట్ల వైముఖ్య ధోరణిని కనబరచటం ఆశ్చర్యకరం, విచారకరం కూడా.

109. “ఒకవేళ మీరు అవలంబించే మార్గం సత్యమార్గమే అయితే మీరు పేదరికంలో ఎందుకు ప్రగ్గుతున్నారు?” అని మక్కాలోని ముష్లిక్కులు ముస్లింలను ప్రశ్నించేవారు. దానికి సమాధానం ఈ ఆయతులో ఇవ్వబడింది - ఉపాధిని విస్తృత పరచటమైనా, కుదించటమైనా - అది అల్లాహ్ అధీనంలో ఉంది. ఆయన తన యుక్తిని, ప్రణాళికను అనుసరించి ఎవరికెంతగా ఇవ్వాలో అంతగానే ఇస్తాడు. అంతేగానీ ఉపాధి ప్రదానం అనేది ఆయన ప్రసన్నతతోనో, అప్రసన్నతతోనో ముడిపడి లేదు. ఆ మాటకొస్తే ఆయన దైవధిక్కారులకు కూడా పుష్కలంగా ఆహారాన్ని వొసగుతాడు.

110. విస్తృతమైన ఉపాధి ఎవరికి శ్రేయోదాయకంగా ఉంటుందో, ఎవరికి హానికరంగా పరిణమిస్తుందో ఆయనకు తెలుసు.

63 ఆకాశం నుంచి వర్షాన్ని కురిపించి, తద్వారా భూమిని, అది చచ్చిన తరువాత బ్రతికించిన దెవరు? అని నువ్వు వారిని ప్రశ్నించినట్లయితే 'అల్లాహ్‌యే' అని వారి నుంచి సమాధానం వస్తుంది. సకల స్తోత్రాలు అల్లాహ్‌కే శోభిస్తాయి అని నువ్వు చెప్పు. కాని వారిలో అనేకులు ఇంగిత జ్ఞానం లేనివారు. ¹¹¹

64 ఈ ప్రాపంచిక జీవితం కేవలం ఒక సయ్యాట, వినోదం తప్ప మరేమీ కాదు. ¹¹² అయితే పరలోక నిలయపు జీవితమే అసలు సిసలైన జీవితం. ¹¹³ ఈ విషయాన్ని వీళ్ళు తెలుసుకోగలిగితే ఎంత బావుండు! ¹¹⁴

وَلَيْن سَأَلْتَهُمْ مَنْ مَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ
مَنْ بَعْدَ مَوْتِهَا لَيَقُولُنَّ اللَّهُ قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ
لَا يَعْلَمُونَ ﴿٦٣﴾

وَمَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهُمُوعْبَىٰ وَأِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ
لِأَهْلِ الْحَيَاةِ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٦٤﴾

111. వారికే గనక ఇంగిత జ్ఞానం ఉన్నట్లయితే వారు అల్లాహ్‌తోపాటు రాళ్లు రప్పలను, సమాధులను పూజించరు. వారు ఒక వైపున అల్లాహ్‌ను సృష్టికర్తగా, పోషకునిగా ఒప్పుకుంటూనే మరోవైపు బహుదైవారాధన చేస్తున్నారంటే, నిశ్చయంగా వారు గ్రాహ్యశక్తి లేనివారే.

112. ప్రాపంచిక వ్యామోహంలో పడి వారు పరలోక జీవితాన్ని విస్మరిస్తున్నారు. పరలోకంలో పనికివచ్చే సామగ్రిని సమకూర్చుకోవటానికి ప్రయత్నించటం లేదు. అయితే ఈ ప్రాపంచిక జీవితం ఒక ఆట, వినోద వస్తువు తప్ప మరేమీ కాదన్న యదార్థాన్ని వారు తెలుసుకోవాలి. దైవతిరస్కారి ప్రాపంచిక వ్యవహారంలో మునిగి ఉంటాడు. ప్రపంచం కోసం అహోరాత్రులు శ్రమిస్తాడు. కాని మరణించినప్పుడు అతని వెంట వచ్చేదేమీ ఉండదు. చిన్నపిల్లలు పగలల్లా ఆటవస్తువులతో ఆడుకుని సాయంత్రం వట్టిచేతులతో ఇంటికి వెళ్ళినట్లే ఈ ప్రాపంచిక పూజారి మరణానంతరం రిక్తహస్తాలతో పరలోకం వైపుకు సాగిపోతాడు.

113. కాబట్టి మనిషి తన పరలోక ఇల్లును చక్కదిద్దుకునే ప్రయత్నం చేయాలి. దానికోసం సత్కార్యాలు చేయాలి.

114. ఈ సత్యాన్నే గనక వారు తెలుసుకుంటే పరలోక జీవితాన్ని నిర్లక్ష్యం చేసి ప్రాపంచిక భోగభాగ్యాలలో తలమునకలై ఉండరు. దీనికి చికిత్స ఒక్కటే - అదే ధర్మజ్ఞానార్జన, షరీయతు జ్ఞానార్జన!

65 మరి వారు ఓడలో ప్రయాణమై నప్పుడు, తమ ఆరాధనను అల్లాహ్ కే ప్రత్యేకించుకుని - కేవలం ఆయన్నే మొరపెట్టుకుంటారు. తరువాత ఆయన వారిని సురక్షితంగా తీరానికి చేర్చగానే, అప్పటికప్పుడే వారు దైవానికి సహవర్తుల్ని కల్పించటం మొదలెడతారు. ¹¹⁵

66 మా అనుగ్రహాల పట్ల తిరస్కార వైఖరిని అవలంబిస్తూ, సుఖసౌఖ్యాలను జుర్రుకోవటానికి ¹¹⁶ (వారిలా ప్రవర్తిస్తున్నారు). మరి వారు అతి త్వరలోనే (దీని పర్యవసానం) తెలుసుకుంటారు.

فَإِذَا رَكِبُوا فِي الْفَالِكِ دَعَاؤُا اللَّهِ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ ۗ فَلَمَّا
جَبَّحَهُمْ إِلَى الْبَرِّ إِذَا هُمْ يُشْرِكُونَ ﴿٦٥﴾

لِيَكْفُرُوا بِآبَائِهِمْ وَلِيَسْتَمْتِعُوا بِمَا كَسَبُوا ۗ فَيَلْمُوكَ ﴿٦٦﴾

115. ముష్లిక్కుల (బహుదైవారాధకుల) ఈ చపల చిత్తాన్ని గురించి ఖుర్ఆన్ పలుచోట్ల, పలు విధాలుగా విశదీకరించింది. అవిశ్వాసుల ఈ చంచల స్వభావాన్ని హజ్రత్ ఇక్రిమా (రజిఅన్) బాగా అర్థం చేసుకున్నారు. అందువల్ల ఆయనకు ఇస్లాం స్వీకార భాగ్యం లభించింది. మక్కా విజయం వరకూ ఆయన అవిశ్వాసిగానే ఉన్నారు. మక్కా విజయం తరువాత ఈయన మక్కా నుండి పరారయ్యారు. అబీసీనియా దేశానికి వలసపోయే ఉద్దేశంతో నావ ఎక్కారు. కాని ఆ నావ సుడిగాలిలో చిక్కుకుంది. చిత్తశుద్ధితో మీ ప్రభువును ప్రార్థించండని నావలోని ప్రయాణీకులంతా పరస్పరం చెప్పుకున్నారు. ఈ గండం నుంచి అల్లాహ్ తప్ప గట్టెక్కించే వాడెవడూ లేడని కూడా వారు చెప్పుకున్నారు. ఆ సమయంలో హజ్రత్ ఇక్రిమా (రజి) ఆలోచనలో పడిపోయారు. సముద్రంలో గండం నుంచి గట్టెక్కించేవాడు అల్లాహ్ అయినప్పుడు నేలపైన కూడా ఆపదల నుంచి కాపాడేవాడు అల్లాహ్ కదా! ఈ యదార్థం బోధపడగానే ఆయన మనసులోనే సంకల్పం చేసుకున్నారు - క్షేమంగా తీరం దాటితే ముహమ్మద్ (సఅసం) చేతిపై ప్రమాణం చేసి ముస్లింగా మారతానని! అనుకున్నట్లుగానే ఆయన స్వయంగా ముహమ్మద్ (స) దగ్గరకు వచ్చి ఇస్లాం స్వీకరించారు (ఇబ్నె కసీర్, సీరత్ ముహమ్మద్ బిన్ ఇస్హాఖ్ ఆధారంగా).

116. వారి జాడ్యానికి మూలకారణం ఏమిటో ఈ ఆయతులో చెప్పబడింది. గండం నుంచి గట్టెక్కుగానే వారు ఏకైక దేవుడైన అల్లాహ్ కు భాగస్వాముల్ని కల్పించారు. అంటే దేవుడు చేసిన మేళ్ళను మరచిపోయి ప్రాపంచిక భోగభాగాలలో మునిగిపోయారు. ఏకదైవారాధకులుగా జీవిస్తే దేవుని ఆంక్షలు ఉంటాయి. ఇష్టారాజ్యం చేసేందుకు

67 ఏమిటీ, మేము హరమ్ను (మక్కా పుణ్యక్షేత్రాన్ని) సురక్షితమైన క్షేత్రంగా చేయటాన్ని వారు చూడటం లేదా? మరి (చూడబోతే) వారి చుట్టుప్రక్కల ఉన్న ప్రజలు ఎగరేసుకుపోబడుతున్నారు. ¹¹⁷

ఏమిటీ, (ఇప్పటికీ) వారు అసత్యాన్నే నమ్మి, దైవానుగ్రహాల పట్ల తిరస్కార వైఖరిని అవలంబిస్తారా? ¹¹⁸

68 అల్లాహ్ కు అబద్ధాన్ని అంటగట్టేవాని కన్నా ¹¹⁹ లేదా తన వద్దకు సత్యం వచ్చినప్పుడు ¹²⁰ దాన్ని ధిక్కరించేవానికన్నా పరమ దుర్మార్గుడెవడంటాడు? ఏమిటీ, అటువంటి తిరస్కారుల నివాస స్థలం నరకంలో ఉండదా?!

أَلَمْ يَرَوْا أَنَّا جَعَلْنَا حَرَمًا مِّمَّا وَبَّعَثْنَا لِنَفْسِهِ النَّاسُ مِنْ حَوْلِهِمْ
أَلَيْسَ بِالْبَاطِلِ يُؤْمِنُونَ وَبِنِعْمَةِ اللَّهِ يَكْفُرُونَ ﴿٤٠﴾

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِالْحَقِّ
لَمَّا جَاءَهُ الْبَيِّنَاتُ فِي حَقِّهِمْ مَتَوًى لِلْكَافِرِينَ ﴿٤١﴾

వీలుండదు. అందుకే వారు బహుదైవారాధన వైపు మొగ్గారు. ఫలితంగా వారు అవిశ్వాసుల కోవలో చేరిపోయారు.

117. దేవుడు మక్కావాసులకు చేసిన మహోపకారాన్ని ఇక్కడ ప్రస్తావిస్తున్నాడు. ఆయన ఇలా అన్నాడు : మేము మక్కా నగరాన్ని శాంతి నగరంగా చేశాము. ఇక్కడ రక్షపాతం, హత్యలు, లూటీలు, దహనాలు లేకుండా ప్రజలు సురక్షితంగా నివసిస్తున్నారు. అదే సమయంలో అరేబియాలోని ఇతర ప్రదేశాలలో అశాంతి అలజడులు ఉన్నాయి. మారణకాండ జరుగుతోంది. ప్రజల ధనమాన ప్రాణాలకు రక్షణ లేకుండా పోయింది.

118. మేము చేసిన మహోపకారానికి ఈ నగరవాసులు ఇచ్చేబదులు ఇదేనా?! వారు అల్లాహ్ కు సహవర్తుల్ని కల్పిస్తారా? ఇప్పటికీ వారు బూటకపు దేముళ్లను కొలుస్తారా? నిజానికి మా ఉపకారానికి బదులుగా వారు ఏకదైవారాధకులుగా మారాల్సింది. మా అంతిమ ప్రవక్త (సఅసం)ను ధృవీకరించాల్సింది. కాని వారు విశ్వాస ఘాతకులుగా తయారయ్యారు.

119. అల్లాహ్ కు అబద్ధాన్ని ఆపాదించటమంటే అర్థం : ఎవరయినా తన వద్దకు దైవవాణి రాకపోయినప్పటికీ, వచ్చిందని జనులముందు చెప్పటం, అల్లాహ్ అవతరింపజేసిన సందేశం లాంటిదే తాను కూడా దించుతానని దావా చేయటం - ఇలాంటివన్నీ దైవానికి అంటగట్టే అబద్ధాలే అనిపించుకుంటాయి.

120. తన ముందు సత్యం తేటతెల్లమైపోయిన తరువాత కూడా దాన్ని తృణీకరించటం,

69 ఎవరయితే మా మార్గంలో బాధలు భరిస్తారో,¹²¹ వారికి మేము తప్పకుండా మా 'మార్గాలు' చూపుతాము.¹²² నిశ్చయంగా అల్లాహ్ సద్వర్తనులకు తోడుగా ఉంటాడు.¹²³

وَالَّذِينَ جَاهِدُوا فِيْنَا لِيَهْدِيَهُمْ سُبُلَنَا وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ
الْمُحْسِنِينَ ﴿۶۹﴾

త్రోసిపుచ్చటం ధిక్కరణ క్రిందికి వస్తుంది. ఈ ధిక్కారానికి పాల్పడేవాడు దైవధిక్కారి అనిపించుకుంటాడు. అల్లాహ్ కు అబద్ధాన్ని అంటగట్టడం, ధిక్కారవైఖిరికి పాల్పడటం - ఇవి రెండూ అవిశ్వాసంగానే పరిగణించబడతాయి. దీనికి శిక్ష నరకమే.

121. అంటే ధర్మావలంబనలో ఎదురయ్యే అపరోధాలు, కష్టనష్టాలు, పరీక్షలు, వేధింపులు మొదలగునవి.

122. ఈ "మార్గాలు" ప్రాపంచికమైనవి, పారలౌకికమైనవి కూడా. వాటిపై నడచి మనిషి ఇహలోకంలో కూడా గౌరవోన్నతుల్ని పొందుతాడు. పరలోకంలో కూడా దైవప్రసన్నతను చూరగొంటాడు.

123. ఇక్కడ 'ముస్సినీన్' (المُحْسِنِينَ) అనే పదం ప్రయోగించబడింది. ఇది ఇహ్సాన్ నుండి వచ్చింది. ఇహ్సాన్ అంటే - అల్లాహ్ మన ముందర ఉన్నాడనీ, ఆయన మనల్ని గమనిస్తున్నాడని భావించి ప్రతి మంచి పనినీ చిత్తశుద్ధితో, ఉత్తమ రీతిలో చేయటం అని అర్థం. ఇంకా ఆ మంచిపని దైవప్రవక్త (సఅసం) విధానానికి అనుగుణంగా ఉండాలి. కీడు తలపెట్టేవారికి మేలు చేకూర్చాలి. అపకారికి ఉపకారం చేయాలి. తమకు దక్కవలసిన హక్కు పూర్తిగా దక్కకపోయినా తమపై ఎదుటి వారికి ప్రాధాన్యత నివ్వాలి. - ఇవన్నీ ఇహ్సాన్ (ఉపకారం, సదమరవర్తన) క్రిందికి వస్తాయి.

